

Európska
komisia

PANORAMA

ZIMA 2016 / Č. 59

Príspevok EÚ posilňuje celosvetovú mestskú agendu OSN

GRAND EST:
VÝHODY A VÝZVY
PRE NOVÝ
FRANCÚZSKY
REGIÓN

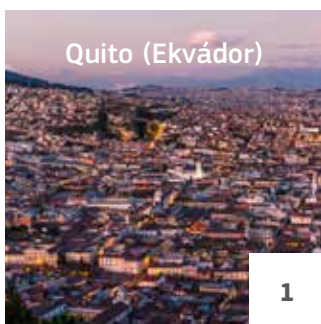
KOMPETENČNÝ
RÁMEC
PODPORUJE
SPRÁVU FONDŮV

Regionálna
a mestská
politika

PANORAMA

EDITORIÁL.....	03	V HLADÁČIKU: VÍŤAZI FOTOSÚŤAŽE EIMR.....	25
MESTÁ EÚ SA UJÍMAJÚ VEDENIA.....	04	STRATEGICKÁ ÚLOHA GRAND EST V EÚ	28
INFORMAČNÉ MIESTO: 1 – PLATFORMA OTVORENÝCH ÚDAJOV EŠIF.....	08	REGIÓN BALTSKÉHO MORA SKÚMA HORIZONT	36
KOMISÁRKA CREŤUOVÁ NA ČELE DELEGÁCIE EÚ V QUITE	10	KOMPETENČNÝ RÁMEC.....	38
HODNOTENIE EX-POST POLITIKY SÚDRŽNOSTI	16	MAPA: INDEX REGIONÁLNEHO SOCIÁLNEHO POKROKU	40
EWRC 2016 PÔSOBÍ DOBRÝM DOJMOM.....	18	NORMA PRE ČISTÚ NÁMORNÚ DOPRAVU.....	42
OCENENIE PRE VÍŤAZOV REGIOSTARS.....	20	PROJEKTY Z GRÉCKA A HOLANDSKA.....	44
RUMUNSKO A HOLANDSKO: SPOLUPRÁČA V OBLASTI RIS3 V PRAXI.....	22	ROZHOVOR S ENRICOM ROSSIM.....	46
INTELIGENTNÝ PRÍSTUP TOSKÁNSKA	23	NOVINKY V KRÁTKOSTI.....	48
AKADEMICKÉ PODNIKANIE V POĽSKU.....	24	PROGRAM.....	51

1

18

20

29

V tomto vydaní ...

Vitajte pri čítaní zimného vydania časopisu *Panorama* na rok 2016. V hlavnej téme tohto vydania sa venujeme účasti EÚ na nedávnej konferencii Habitat III v ekvádorskom Quite, ktorá umožnila výmenu skúseností v oblasti udržateľného rozvoja miest z celého sveta. Hodnotíme tohtoročný úspešný Európsky týždeň regiónov a miest, predstavujeme niektoré kľúčové zistenia z hodnotenia *ex-post* zameraného na obdobie financovania 2007 – 2013 a pozrieme sa aj na budúcnosť stratégie pre región Baltského mora. V hĺbkovom pohľade na jeden región EÚ sa venujeme novovytvorenému francúzskemu regiónu Grand Est. Uvádžame aj rozhovor s predsedom regionálnej samosprávy a komisárkami Crețuovou a Thyssenovou a oboznámime vás s niekoľkými úspešnými projektmi. Sekcia Vašimi slovami obsahuje príspevky z Poľska, Talianska, Rumunska a Holandska.

Naša sekcia venovaná projektom obsahuje príspevky z Grécka a Holandska a v rámci rozhovoru sa bližšie pozrieme na projekt lodnej dopravy v regióne Južné Pobaltie. Nájdete tu aj plagát s najlepšimi príspevkami zo súťaže Európa v mojom regióne.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Vedúca oddelenia pre komunikáciu, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Európska komisia

EDITORIÁL

Toto je posledné vydanie časopisu *Panorama* v roku 2016. A myslím, že teraz je čas stlačiť tlačidlo „PAUSE“, obzrieť sa za uplynulým rokom a pozerať sa dopredu na rok 2017 cez prizmu regionálnej politiky.

Pri pohľade späť na uplynulých 12 mesiacov môžeme jasne vidieť celý rad úspechov, ale chcela by som zdôrazniť len tri.

Prvým je čestné, úprimné zhodnotenie výsledkov regionálnej politiky vo finančnom období 2007 – 2013.

Bolo to asi najťažšie obdobie v histórii Európskej únie, či už z ekonomických, alebo politických dôvodov. Napriek tomu z hodnotenia jednoznačne vyplýva, že regionálna politika bola záchranným lanom pre mnohé členské štáty postihnuté rozpočtovou krízou. Naša politika pomohla nájsť si prácu jednému miliónu ľudí aj napriek kríze, podporila tisíce európskych malých a stredných podnikov a zlepšila život miliónov Európanov investovaním do prístupu k základným službám, ako je napríklad čistá voda.

Politika súdržnosti bola v čase najťažšej hospodárskej a finančnej krízy za posledných 80 rokov veľmi dôležitým zdrojom verejných investícií.

Po druhé, som osobitne hrdá na náš návrh na zrušenie spolufinancovania obnovy oblastí poškodených prírodnými katastrofami zo strany príjemcov. V tomto prípade je pridaná hodnota EÚ jasná a viditeľná.

Po tretie, s členskými štátmi a regiónmi sme úzko spolupracovali na úspešnom dokončení investícií na obdobie 2007 – 2013 a na rozbehnutí nových investícií na pevnom základe. Viac ako 120 miliárd EUR bolo vyčlenených na konkrétne projekty, ktoré prispejú k zlepšeniu života občanov v celej Únii.

Avšak našou najväčšou výzvou pre rok 2017 nebude účinnosť regionálnej politiky, ale úloha presvedčiť všetkých, že je naozaj účinná. Regionálna politika musí prinášať výsledky, ale rovnako dôležité je, že výsledky regionálnej politiky musia byť jasne viditeľné!

Rok 2017 bude aj o riešení dilemy medzi novými prioritami, ktoré budú vyžadovať finančné zdroje, a budúcimi rozpočtami EÚ, ktoré sa pravdepodobne nebudú zvyšovať. Našou úlohou bude aj zosúladiť zdanlivo protikladné potreby: zjednodušiť prístup k finančným prostriedkom regionálnej politiky, najmä pre menších príjemcov, chrániť peniaze daňových poplatníkov a zároveň zvyšovať našu rýchlosť reakcie na také udalosti, ako sú prírodné katastrofy.

Buďme úprimní: v roku 2017 bude regionálna politika pod tlakom, bude kritizovaná a niekto by mohol tvrdiť, že je čas nechať ju za sebou a ísť ďalej.

No regionálna politika funguje! v celej Európe! a my to vieme.

Avšak sme vo víre spoločenskej a technologickej revolúcie, čo znamená, že sa musíme prispôsobiť týmto zmenám. A je to aj otázka komunikácie: ako sa priblížiť k 500 miliónom Európanov, ktorých dôvera v inštitúcie a tradičné médiá je narušená? Aké posolstvá, aké slová a aké nástroje potrebujeme?

Počas roku 2017 vás bude *Panorama* informovať o týchto a ďalších otázkach. A teraz si môžete v tomto vydaní prečítať viac o hodnotení obdobia 2007 – 2013, či už z hľadiska tvorby pracovných miest, podpory podnikov, dopravy alebo boja proti klimatickým zmenám.

Je veľmi dôležité, aby boli občania EÚ o týchto úspechoch dobre informovaní, lebo tak môžu lepšie pochopiť, v akej miere politika súdržnosti reálne a trvale zlepšuje život nás všetkých.

Želám Vám všetko najlepšie v roku 2017.

CORINA CREȚU

Komisárka EÚ pre regionálnu politiku

Európske mestá na čele úsilia

Nová správa odhaľuje, že európske mestá zohrávajú významnú úlohu v pohybe smerom k inovatívnejšej, inkluzívnejšej a udržateľnejšej budúcnosti.

Európske mestá majú niekoľko špecifických demografických charakteristík. Mestá, a najmä hlavné mestá, zvyčajne rastú rýchlejšie ako ich krajina ako celok. Priťahujú viac obyvateľov v produktívnom veku, ktorí do nich prichádzajú za vyšším vzdelaním alebo za lepšou prácou. Ľudia narodení mimo EÚ majú sklon koncentrovať sa v mestách, najmä vo veľkých mestách západnej Európy.

Európske mestá majú veľký ekonomický prínos, vytvárajú viac HDP a je v nich vyšší rast zamestnanosti. Napríklad mestá od roku 2000 vytvorili 9 miliónov nových pracovných miest, zatiaľ čo v iných oblastiach nevznikli žiadne. V mestách je aj vyššia miera zamestnanosti. Sú produktívnejšie a inovatívnejšie a ich obyvatelia majú lepšie vzdelanie.

V takmer všetkých krajinách sú najvýkonnejšie hlavné mestá. V niektorých krajinách sa zdá, akoby hlavné mestá svojou výkonnosťou prevyšovali očakávania, zatiaľ čo ostatné mestá zaostávajú. Niektoré mestá akoby uviazli v pasci stredných príjmov, keď sa im nedarí dohnať mestá s vysokými príjmami a zároveň sú konfrontované s rastúcou konkurenciou zo strany miest s nízkymi príjmami.

Nová „Správa o stave európskych miest“ poukazuje na to, že európske mestá sú dvakrát hustejšie zaľudnené ako mestá v Severnej Amerike. Mestá v Afrike, Ázii a Latinkej Amerike majú ešte oveľa vyššiu hustotu, ale je pravdepodobné, že sa s rastúcim bohatstvom a lepšou dopravnou infraštruktúrou budú rozširovať. Dôležitou otázkou pre ich budúce energetické potreby je, či dokážu udržať hustotu obyvateľstva dostatočne vysokú na to, aby mohli podporovať efektívnu verejnú dopravu či dochádzanie pešo a na bicykli. Mnohé európske mestá sú dobrým príkladom toho, ako sa to dá dosiahnuť.

Životná úroveň

Zo sociálneho hľadiska ponúkajú európske mestá zmiešaný obraz. Mestá vo východných členských štátoch EÚ majú skôr nižšiu mieru nezamestnanosti, chudoby a sociálneho vylúčenia. V niektorých západných členských štátoch EÚ majú napriek koncentrácii pracovných miest vyššiu mieru nezamestnanosti. Je to čiastočne spôsobené problémami s kvalifikáciou, hoci svoju úlohu tu môže zohrávať aj diskriminácia,

“*Správa o stave európskych miest poskytuje ľuďom venujúcim sa mestskej politike na európskej a vnútroštátnej úrovni výborný prehľad o situácii v európskych mestách. Navyše vďaka tejto správe sa európske mestá môžu vzájomne porovnávať. Každý primátor a starosta mesta by mal mať túto správu!*”

Jan Olbrycht, poslanec Európskeho parlamentu a predseda skupiny URBAN Intergroup

“*Analýzy v tejto publikácii, ktoré sú podporené množstvom nových údajov, ukazujú, že európske mestá sú na čele nových metód v oblasti hospodárstva, životného prostredia a verejnej správy.*”

Joan Clos, zástupca generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov a výkonný riaditeľ Programu Organizácie Spojených národov pre ľudské sídla (UN-Habitat)

čo vidno z toho, že obyvatelia miest narodení mimo EÚ majú oveľa nižšiu mieru zamestnanosti.

Avšak bývanie je dôvodom na znepokojenie. Ľudia v mestách žijú v menších a drahších obydliach, čo vedie k tomu, že viac domácností žije v preplnených podmienkach. Mnoho obyvateľov v mestách s vysokými príjmami hovorí, že je ťažké nájsť dobré bývanie za rozumnú cenu. Našťastie mestá v celej EÚ sú na tom lepšie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, čo môže ľuďom pomôcť nájsť si prácu, ktorá je lepšie platená. Výstavba väčšieho počtu (cenovo dostupných) obydli v mestách s vysokým dopytom by prispela k zníženiu chudoby.

Pretrvávajúcim problémom v mestách je doprava, pričom dopravná preťaženosť a znečistenie sú často v popredí politického záujmu. Napriek tomu mestá poskytujú mnohé výhody mobility. Vzhľadom na krátke vzdialenosti je chôdza a jazda na bicykli reálnou alternatívou k cestovaniu automobilom. Vďaka koncentrácii obyvateľstva a zoskupovaniu inštitúcií je efektívna aj verejná doprava.

Mestá však nemajú automaticky vysoký podiel mobility s nízkymi emisiami uhlíka. Je potrebné pracovať na tom, aby bolo využívanie týchto druhov dopravy pre ľudí pohodlné, efektívne a bezpečné. Okrem toho mestá niekedy zavádzajú opatrenia na zníženie dopravy, ako je spoplatnenie vjazdu alebo vyššie poplatky za parkovanie v centre mesta. To by malo viesť aj k zlepšeniu kvality ovzdušia, ktorá zostáva hrozbou pre zdravie obyvateľstva v mnohých mestách a nespĺňa smernice EÚ o kvalite ovzdušia.

Veľké mestá sú efektívnejšie vo využívaní zdrojov ako menšie mestá, predmestia alebo vidiecke oblasti. V prepočte na obyvateľa používajú menej pôdy a menej miestnych komunikácií,

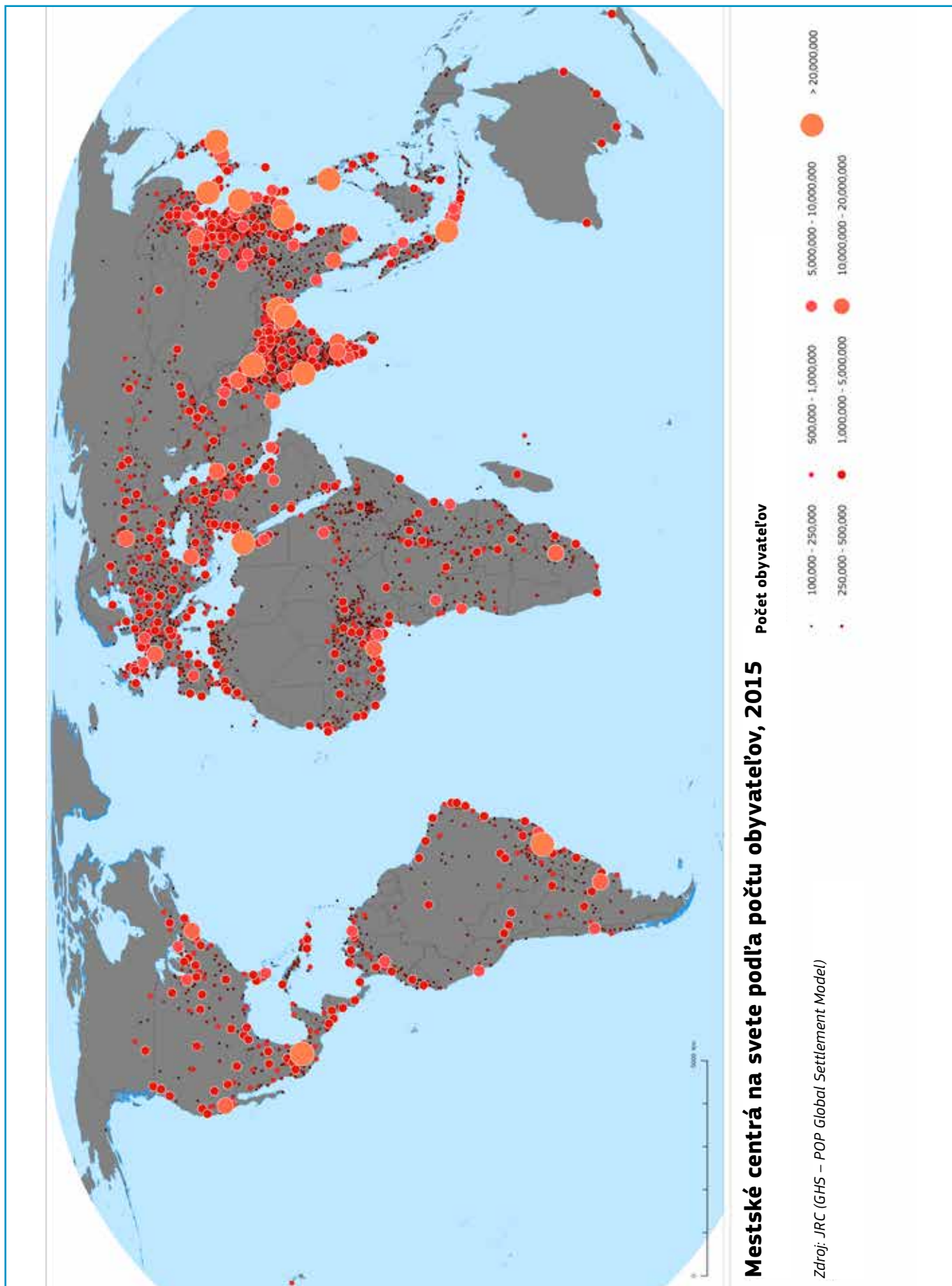
čo znamená značné úspory nákladov na investície a údržbu. Využitie pôdy na obyvateľa sa vo väčšine miest zvýšilo, ale viac ako polovica miest s rastúcou populáciou znížila množstvo pôdy na obyvateľa.

Plánovanie do budúcnosti

Mestá sa čoraz viac zameriavajú na zmenu klímy. Mnohé mestá EÚ podpísali Dohovor primátorov a starostov, v ktorom sa zaviazali na 20-percentné zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2020. Mestá čoraz častejšie využívajú prírodné riešenia, ktoré môžu efektívne prispievať k dosiahnutiu viacerých cieľov. Napríklad zelené strechy môžu pomôcť zmierniť účinky vln horúčav, zachytávať dažďovú vodu a znižovať potrebu ochladzovania.

Vo väčšine krajín zohrávajú miestne samosprávy vrátane samospráv veľkých miest v politike významnejšiu úlohu ako regióny. Vzhľadom na nárast počtu obyvateľov a lepšie dopravné spojenia a komunikáciu však siaha vplyv veľkých miest ďaleko za ich hranice. To znamená, že mestská samospráva sa potrebuje transformovať na metropolitnú úroveň, aby zodpovedala tomuto väčšiemu trhu práce a nehnuteľností, a preto mnohé krajiny experimentujú s rôznymi metropolitnými systémami verejnej správy.

Veľké mestá potrebujú dostatočnú autonómiu a zdroje, jasne identifikovaný rozhodovací proces, podporu zo strany obyvateľov a možno aj priamo volených primátorov. Aj napriek tomu, že autonómia miest v posledných dvoch desaťročiach vzrástla, hospodárska kríza mala za následok menej verejných investícií a znižovanie podielu verejných investícií spravovaných miestnymi samosprávami.

“*Touto správou chceme dosiahnuť, aby mestá neboli vnímané ako zdroj problémov, ale ako miesta s potenciálom.*”

Corina Crețu, komisárka EÚ pre regionálnu politiku

Táto správa bola pripravená na podporu mestskej agendy EÚ, ako aj novej celosvetovej mestskej agendy prijatej na konferencii UN-Habitat III v Quite (pozri stranu 10). Na jej príprave sa podieľalo Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre regionálnu a mestskú politiku a UN-Habitat.

Ukazovatele použité v správe je možné zobraziť a sledovať na novej platforme údajov o mestách, ktorú pripravilo spoločné výskumné centrum EK. Táto platforma umožňuje jednoduchšie nájsť porovnateľné ukazovatele pre európske mestá a pomáha im učiť sa jedno od druhého.

Prístup na ňu je možné získať tu: <http://urban.jrc.ec.europa.eu>

Správa o stave európskych miest bola zverejnená v Bruseli počas nedávneho Európskeho týždňa regiónov a miest dňa 12. októbra a bola prezentovaná na konferencii UN-Habitat III v Quite.

Dá sa stiahnuť tu: <http://ec.europa.eu/cities-report>

ĎALŠIE INFORMÁCIE:

<http://europa.eu/!MY73Dq>

VYPRACOVANIE CELOSVETOVEJ DEFINÍCIE MIEST A SÍDEL ZALOŽENEJ NA OBYVATEĽSTVE

Mestá sa chcú učiť jedno od druhého. Ako sa uvádza v novej mestskej agende, globálna definícia by pomohla. Len s takouto definíciou môžeme odpovedať aj na také jednoduché otázky, ako ktoré mesto má väčší počet obyvateľov. Navyše, mnohé ukazovatele z cieľa OSN v oblasti udržateľného rozvoja miest sú veľmi citlivé na to, kde sa vyznačia hranice mesta. Napríklad prístup k verejnej doprave či znečistenie ovzdušia bývajú v centre mesta vysoké, ale na predmestiach oveľa nižšie. To znamená, že ak hranice vylúčia predmestia, ukazovatele budú oveľa vyššie ako v prípade, ak budú zahrnuté. To je dôvod, prečo sa Európska únia spolu s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a Svetovou bankou zaviazala vypracovať takúto definíciu.

Našťastie, táto práca sa nemusí začínať od nuly. EÚ spolu s organizáciou OECD vypracovala spoločnú definíciu mesta. EÚ okrem toho vytvorila variant, ktorý identifikuje aj menšie obce, a to podľa stupňa urbanizácie. Svetová banka už testovala stupeň urbanizácie a diskutovala o výsledkoch s viacerými krajinami mimo EÚ a OECD.

V rámci prípravy na konferenciu Habitat III vypracovalo spoločné výskumné centrum novú mriežku celosvetovej populácie s použitím stupňa urbanizácie. Tieto výsledky za roky 1975, 1990, 2000 a 2015 možno vidieť a stiahnuť zdarma z <http://ghsl.jrc.ec.europa.eu>. Často citované údaje z materiálu OSN Perspektívy v oblasti svetovej urbanizácie, ktoré sú založené na definíciách jednotlivých krajín, môžu byť dosť skreslené. Napríklad na základe kombinácie definícií jednotlivých krajín žije v Afrike iba 40 % obyvateľov v mestách, zatiaľ čo podľa harmonizovanej definície je to 80 %.

Ďalším krokom v rámci tejto úlohy je prezentovať a prediskutovať tieto výsledky s rôznymi partnermi a na základe spätnej väzby upraviť túto metódu a navrhnúť Organizácii Spojených národov celosvetovú definíciu miest a sídel založenú na obyvateľstve.

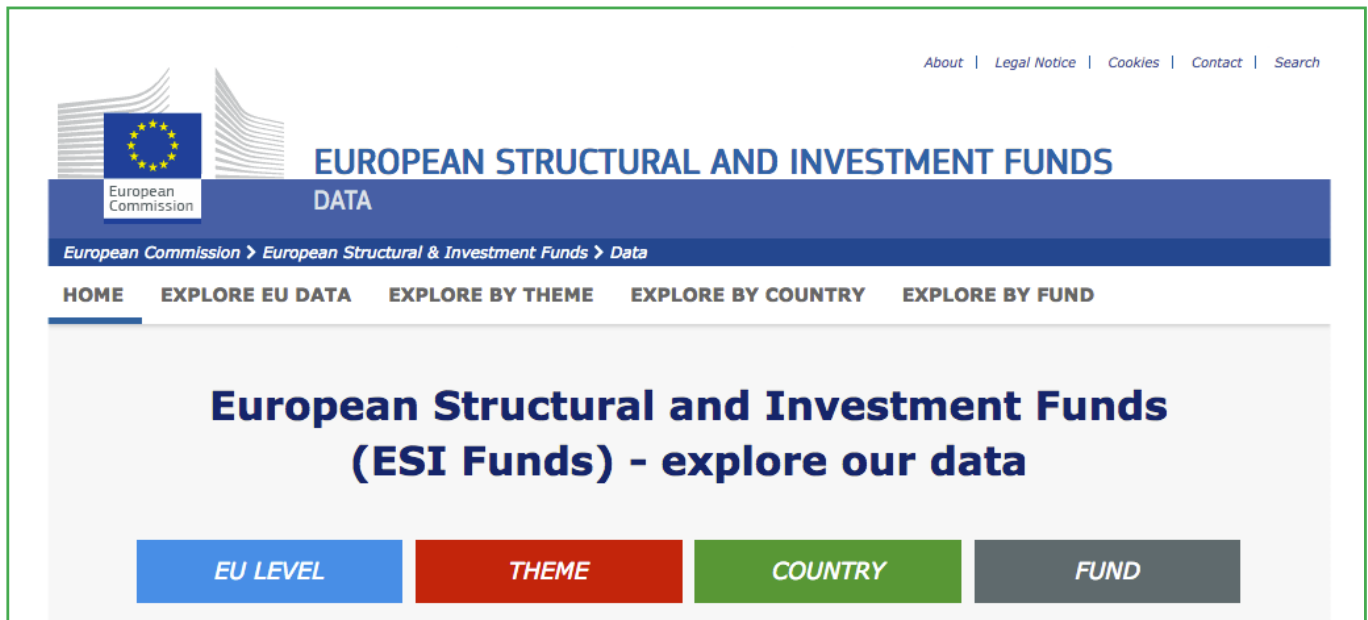
INFORMAČNÉ MIESTO: PLATFORMA OTVORENÝCH ÚDAJOV EŠIF

MÁTE NEJAKÝ PROBLÉM, KTORÝ BY STE CHCELI PREBRAŤ V RUBRIKE INFORMAČNÉ MIESTO V BUDÚCICH ČÍSLACH PANORAMY?

CHCELI BY STE, ABY SME NA PLATFORME OTVORENÝCH ÚDAJOV EŠIF ZVEREJNILI NEJAKÝ DÁTOVÝ SÚBOR?

V takom prípade nám pošlite e-mail: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

EŠIF a otvorené údaje... nová doba

The screenshot shows the website interface for the European Structural and Investment Funds (ESI Funds) data platform. At the top, there is a navigation bar with links for 'About', 'Legal Notice', 'Cookies', 'Contact', and 'Search'. Below this is the European Commission logo and the text 'EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS DATA'. A breadcrumb trail reads 'European Commission > European Structural & Investment Funds > Data'. The main navigation menu includes 'HOME', 'EXPLORE EU DATA', 'EXPLORE BY THEME', 'EXPLORE BY COUNTRY', and 'EXPLORE BY FUND'. The central heading is 'European Structural and Investment Funds (ESI Funds) - explore our data'. At the bottom of the main content area, there are four buttons: 'EU LEVEL' (blue), 'THEME' (red), 'COUNTRY' (green), and 'FUND' (grey).

Vitajte pri prvom článku z pravidelného seriálu časopisu *Panorama* venovaného rôznym aspektom údajov. Dúfame, že prostredníctvom týchto článkov objasníme povahu údajov, ktoré sú k dispozícii pri programovaní EŠIF a spôsob ich využitia pri vytváraní štruktúrovaných informácií s cieľom dosiahnuť lepšie pochopenie spôsobu fungovania politík. Nasleduje predstavenie Platformy otvorených údajov EŠIF.

Reforma programu na obdobie rokov 2014 – 2020 zahŕňa povinnosť poskytovať Komisii štruktúrované finančné údaje a ukazovatele prostredníctvom spoloč-

ného IT rozhrania SFC2014. Výhody tejto mravčej práce dnes vidíme v Platforme otvorených údajov EŠIF, v ktorej sa využívajú dostupné podrobné štruktúrované údaje z 533 programov.

Komisia postupne rozširuje objem a rozsah sprístupnených údajov. Prioritou sú dátové súbory, ktoré poskytujú štandardné informácie ku všetkým piatim európskym štrukturálnym a investičným fondom. Od spustenia platformy v decembri 2015 s dátovými súbormi týkajúcimi sa plánovaných finančných cieľov a cieľových ukazovateľov na obdobie rokov 2014 – 2020 už prebehli dve významné aktualizácie platformy:

► **júl 2016:** aktualizácia plánovaného financovania s cieľom zachytiť všetky prijaté programy a otvorenie osobitných

stránok zobrazujúcich všetkých 533 programov (umiestnených prostredníctvom stránok jednotlivých krajín),

- **december 2016:** prvé informácie o použití financií a pokroku pri dosahovaní spoločných cieľových ukazovateľov.

Platformu je potrebné preskúmať online, aby bolo možné plne oceniť obrovský rozsah jej údajov. Nasleduje niekoľko tipov, ako ju správne využívať.

- **Zobrazenia na obrazovke** poskytujú vopred definované prezentácie základných dátových súborov. Tieto dátové súbory poskytujú podrobnejšie údaje a umožňujú alternatívne analýzy a zobrazenia.
- **Katalóg na vstupnej stránke** poskytuje úplný zoznam dátových súborov a grafov, ktoré možno filtrovať a skúmať. K dispozícii sú podkladové dátové súbory k zobrazeniam – Finančné údaje EŠIF na obdobie rokov 2014 – 2020 a Údaje o dosiahnutých úspechoch EŠIF na obdobie rokov 2014 – 2020, ako aj ďalšie dátové súbory za obdobia 2014 – 2020 a 2007 – 2013.
- Platforma, ktorej hosťiteľom je SOCRATA (spoločnosť špecializovaná na zobrazenia údajov a analytické nástroje na účely sprístupnenia údajov štátu), zabezpečuje **prostred-**

níctvom katalógu softvérové nástroje na vytváranie prispôbených zobrazení a na preberanie alebo vkladanie zobrazení údajov na vašu webovú lokalitu.

- **Stránka s najčastejšími otázkami** a **úvodné video** sú k dispozícii na domovskej stránke pod tlačidlom About (Informácie) v ponuke hlavičky a päty.

Členské štáty boli informované, že oznamované údaje budú verejne dostupné, takže majú dôležitú úlohu, pokiaľ ide o zabezpečenie kvality a spoľahlivosti. Predpokladáme, že otvorené údaje o tvorbe programov a realizácii zvýšia transparentnosť a zodpovednosť a ovplyvnia debatu o celkových výsledkoch politik aj konkrétnych programov. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

Platforma otvorených údajov EŠIF:

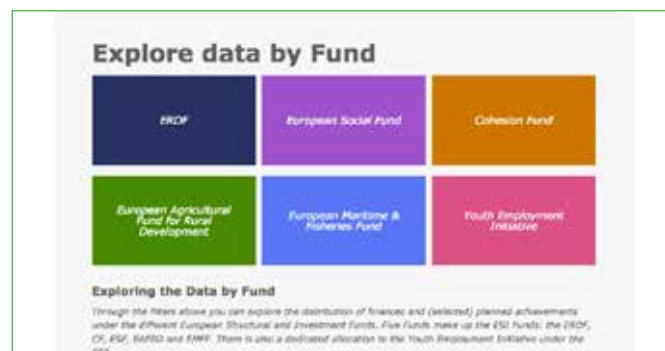
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Katalóg dátových súborov, grafov atď.:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/browse>

Najčastejšie otázky:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/faq/about_open_data/

KOMISÁRKA CREȚUOVÁ NA ČELE DELEGÁCIE EÚ V QUITÉ

Konferencia Habitat III zameraná na udržateľnú urbanizáciu sa skončila prijatím novej mestskej agendy obsahujúcej 20-ročnú stratégiu OSN na prehodnotenie spôsobu, akým naše mestá budujeme, spravujeme a ako v nich žijeme.

Dňa 20. októbra 2015 takmer 170 krajín jednohlasne prijalo novú mestskú agendu obsahujúcu 20-ročnú stratégiu Organizácie Spojených národov pre udržateľnú urbanizáciu. Corina Crețuová, komisárka pre regionálnu politiku, zastupovala Európsku úniu ako vedúca delegácie na podujatí, ktoré navštívilo 30 000 ľudí zo 167 krajín, vrátane 10 000 priamych účastníkov z celého sveta. Organizátori konferencie Habitat III potvrdili, že išlo o doteraz najvyššiu zaznamenanú účasť miestnych orgánov, organizácií občianskej spoločnosti a ďalších zainteresovaných strán na nejakej konferencii OSN vôbec.

Návrh dokumentu Nová mestská agenda bol prijatý na konci konferencie Habitat III, ktorá sa uskutočnila 16. – 20. októbra v Quite v Ekvádore. Tretia konferencia Organizácie Spojených národov o bývaní a udržateľnom rozvoji miest bola prvá vykonávaná konferencia po prijatí Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj. Hoci prijatie Agendy 2030 v septembri 2015 bolo vnímané ako významný úspech, najnáročnejšia úloha je ešte pred nami: skutočným testom bude jej vykonávanie a konferencia Habitat III predstavuje dôležitý míľnik pri prechode od záväzku k činom.

Podľa rezolúcie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (VZ OSN) číslo 66/207 a v súlade s dvadsaťročným cyklom rozhodlo VZ OSN v roku 2011 o zvolaní konferencie Habitat III v snahe oživiť celosvetové úsilie o udržateľnú urbanizáciu.

Kontrola skutočného stavu

Cieľom konferencie bolo zabezpečiť obnovenie politického záväzku udržateľného mestského rozvoja, zhodnotiť dosiahnuté výsledky, riešiť problematiku chudoby a identifikovať a riešiť nové a objavujúce sa výzvy. V tej istej rezolúcii sa rozhodlo o tom, že výsledkom konferencie Habitat III by mal byť stručný záverečný dokument zameraný na budúcnosť a na konkrétne kroky a že bude zriadený prípravný výbor a predsedníctvo na prípravu tohto podujatia. Predsedníctvo tvorili štyri členské štáty EÚ, a to Francúzsko, Česká republika, Nemecko a Slovensko.

Novou mestskou agendou sa budú riadiť politiky rozvoja miest a financovanie na najbližších 20 rokov. Bude základným prvkom vykonávania a lokalizácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a ďalších kľúčových programov reforiem z roku 2015, najmä Parížskej dohody.

Okrem toho bude poskytovať dôležitý stimul pre realizáciu cieľa udržateľného rozvoja (SDG) číslo 11, ktorý vyzýva, aby „mestá a ľudské sídla“ boli „inkluzívne, bezpečné, odolné a udržateľné“, ako aj ďalších cieľov a úloh Agendy 2030. Nová mestská agenda sa bude snažiť vytvoriť vzájomne výhodné vzťahy medzi urbanizáciou a udržateľným rozvojom.

Duch EÚ

Od januára 2015 bola príprava spoločného postoja EÚ a jej členských štátov koordinovaná v rámci pracovnej skupiny Rady pre prípravu na medzinárodné konferencie o rozvoji. GR Regio viedlo a koordinovalo proces spoločne s GR DEVCO a Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a pritom spolupracovalo aj s ďalšími zainteresovanými GR.

Bol to skvelý príklad vnútornej koordinácie medzi Komisiou a členskými štátmi, v rámci ktorej sa vtedy i neskôr vytvorili početné postupy na riešenie úloh a rozvíjala sa silná tímová spolupráca zodpovedajúca vzťahom v EÚ. Vďaka tomu sa EÚ stala jedným z kľúčových aktérov v procese rokovania a jej pozícia sa výrazne odráža v novej mestskej agende.

Príspevok EÚ ku konferenciám Habitat III a k jej záverečnému dokumentu Nová mestská agenda je založený na spoločnom odhodlaní dosiahnuť celkový cieľ udržateľného rozvoja miest pri zohľadnení zásad subsidiarity a proporcionality. Je formovaná desiatimi prioritami Európskej komisie a jej spoluprácou s členskými štátmi EÚ na mestskej agende pre EÚ, ako aj na vedomostiach postupne získaných v oblasti rozvoja miest. Z tohto pohľadu bude mestská agenda pre Európsku úniu kľúčovým mechanizmom EÚ pri plnení novej mestskej agendy.

Predstava EÚ o budúcnosti globálnej novej mestskej agendy je založená na presvedčení, že na podporu dobre riadených, sociálne inkluzívnych, bezpečných a odolných miest s efektívnym využívaním zdrojov, ktoré budú ekologicky udržateľné a ekonomicky prosperujúce, je nevyhnutný integrovaný, územný prístup k rozvoju miest doplnený dlhodobou víziou.

Tento prístup berie do úvahy rôznorodosť miest a ich širších územných súvislostí a podporuje väzby medzi mestami a vidiekom za účelom podpory cieľov Únie v oblasti územnej súdržnosti. Všetko úsilie by malo byť založené na rešpektovaní a ochrane ľudských práv a rodovej rovnosti, ako aj na zapojení znevýhodnených a zraniteľných skupín, čo je predpokladom na dosiahnutie inkluzívneho a udržateľného rozvoja.

Okrem toho tento prístup zahŕňa uznanie kľúčovej úlohy, ktorú zohráva kultúra, ochrana a propagácia kultúrneho a prírodného dedičstva, ako aj dostupnosť verejného priestoru, čo je základnou podmienkou pre účasť a zainteresovanosť všetkých na dosahovaní týchto cieľov.

Dobrá verejná správa

Skutočnou pridanou hodnotou vízie EÚ do celosvetovej diskusie bol význam dobrej verejnej správy miest ako kľúčového aspektu na dosiahnutie udržateľného rozvoja miest a najmä úloha miestnych orgánov a zainteresovaných strán. EÚ a jej členské štáty silne presadzovali názor, že udržateľný rozvoj miest si vyžaduje inštitúcie na národnej i miestnej úrovni, ktoré sú legitímne a efektívne, zodpovedné a transparentné. Musia dodržiavať aj inkluzívne, participatívne procesy rozhodovania založené na dôkazoch v rámci dobre spravovaného viacúrovňového systému riadenia s viacerými účastníkmi.

Okrem toho efektívna miestna správa výrazne prispieva k posilneniu demokracie a postavenia občanov. Osobitne významný bol postoj EÚ, pokiaľ ide

o úlohu miestnych orgánov a občianskej spoločnosti, ktorá nebola súčasťou medzivládnych rokovaní. EÚ obhajovala význam účasti miestnych orgánov a konzultácií s nimi vo všetkých fázach cyklu tvorby tejto politiky od plánovania až po vykonávanie, pretože ich angažovanosť a zainteresovanosť na všetkých úrovniach je nevyhnutná na dosiahnutie úspechu.

Komisárka Crețuová reprodukovala tento odkaz svetovým lídrom na celosvetovom zhromaždení miestnych orgánov, pričom pôsobila ako sprostredkovateľ v náročných a napätých rozhovoroch medzi národnými vládami a miestnymi orgánmi v globálnom kontexte.

Komisárka Crețuová ako vedúca delegácie EÚ hovorila v mene EÚ a jej členských štátov na oficiálnych plenárnych zasadnutiach OSN. V delegácii EÚ boli aj predstavitelia Európskeho parlamentu a Hospodárskeho a sociálneho výboru. Okrem oficiálnej úlohy predstaviteľa EÚ a jej členských štátov v rámci formálnych plenárnych schôdzí OSN sa komisárka zúčastnila aj na tematických okrúhlych stoloch na vysokej úrovni venovaných realizácii novej mestskej agendy a mala niekoľko bilaterálnych stretnutí so strategickými partnermi, agentúrami OSN a krajinami, ako je Svetová banka, OECD, UNDP a Južná Kórea.

Od prijatia k aktívnym krokom

Teraz po prijatí Agendy 2030 a novej mestskej agendy je nesmierne dôležité, aby EÚ implementovala Agendu 2030 prostredníctvom komplexného prístupu, ktorý pokrýva interné aj externé opatrenia a zapojenie všetkých relevantných aktérov. Táto implementácia si vyžaduje strategický, integrovaný a územný prístup, ktorý berie do úvahy rôzne územné súvislosti. To je dôvod, prečo je politika súdržnosti jednou z hlavných politik prispievajúcich k cieľom SDG s využitím približne 500 miliárd EUR v celej EÚ počas obdobia 2014 – 2020 a pokrýva takmer všetky SDG.

Politika súdržnosti a jej mestské zameranie sú plne v súlade s prístupom Agendy 2030, keďže udržateľný rozvoj je súčasťou politiky súdržnosti ako záväzná horizontálna zásada. V tejto súvislosti bude nová mestská agenda základným kameňom implementácie Agendy 2030, pretože transformuje svoje ciele súvisiace s rozvojom miest do odporúčaní pre jednotlivé mestá. EÚ už začala pracovať v tejto oblasti v súlade

so svojou nedávno prijatou mestskou agendou a teraz je odhodlaná viesť a urýchliť implementáciu novej mestskej agendy a mestského rozmeru Agendy 2030. Podobne platí, že EÚ je odhodlaná spolupracovať s partnermi na celom svete na spoločnom riešení problémov mestskej chudoby a sociálneho vylúčenia a na celkovej podpore udržateľného rozvoja v partnerských krajinách.

Nová mestská agenda je výsledkom spoločného úsilia EÚ s cieľom vytvoriť skutočne transformačný program. Je to príležitosť pozitívne formovať našu spoločnú budúcnosť v mestách, aká sa vyskytne raz za generáciu. Nová mestská agenda zahŕňa všetky prvky potrebné na dosiahnutie viac ako bežných výsledkov a na lokalizáciu cieľov SDG prijatých v roku 2015.

Spoločným úsilím o uvedenie novej mestskej agendy do života a transformáciou globálnych výziev udržateľnej urbanizácie do globálnej príležitosti pre všetkých je možné zabezpečiť, aby nikto nebol vynechaný. Spoločnou povinnosťou EÚ je splniť svoje záväzky! ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

Nová mestská agenda:

<https://habitat3.org/the-new-urban-agenda/>

Mestská agenda pre EÚ:

<http://urbanagendaforthe.eu/>

Konferencia Habitat III v Quite:

<https://habitat3.org/>

Pražská deklarácia:

<http://www.europeanhabitat.com/?lang=en>

IMPLEMENTAČNÝ PLÁN ZÁVEROV Z QUITA

Implementačný plán záverov z Quita sa vzťahuje na konkrétne záväzky jednotlivých partnerov s cieľom prispieť k implementácii výsledkov konferencie Habitat III a novej mestskej agendy.

Celkovo bolo prezentovaných približne 70 dobrovoľných záväzkov vrátane troch zo strany Európskej komisie. Podrobné informácie o týchto troch záväzkoch predložila komisárka Crețuová:

1. REALIZÁCIA NOVEJ MESTSKEJ AGENDY PROSTREDNÍCTVOM MESTSKEJ AGENDY PRE EÚ

Nová mestská agenda a mestská agenda pre EÚ majú rovnakú víziu vyváženého, udržateľného a integrovaného rozvoja miest. Druhý uvedený program má mestám umožniť vyjadrovať svoje názory na tvorbu politík. Mestská agenda pre EÚ so svojimi 12 prioritnými témami, viacúrovňovou verejnou správou a sústredením sa na partnerské učenie prispieva k implementácii novej mestskej agendy v rámci EÚ a k spolupráci s mestskými zúčastnenými stranami – nielen mestami, ale aj podnikmi, mimovládnyimi organizáciami a zástupcami inštitúcií členských štátov a EÚ.

V súčasnosti sa pripravujú akčné plány pre 12 prioritných tém. Budú zahŕňať odporúčania politík, osvedčené postupy a projekty, ktoré sa majú postupne rozširovať do celej EÚ.

2. VYPRACOVANIE GLOBÁLNEJ, HARMONIZOVANEJ DEFINÍCIE MIEST

Na celom svete by sa mala používať spoločná definícia miest, aby bolo možné porovnávať údaje, stanoviť referenčné hodnoty a dosiahnuť lepšie monitorovanie. EÚ vypracuje takúto definíciu v spolupráci s OECD a Svetovou bankou, pričom sa bude opierať o definíciu miest EÚ a OECD, ktorá je založená na počte a hustote obyvateľov a stupni urbanizácie v rámci EÚ.

Bude vypracovaná online databáza, ako aj celosvetový zoznam miest a ich hlavné znaky. Návrh na celosvetovú definíciu miest bude nakoniec predložený Organizácii Spojených národov.

3. PODPORA SPOLUPRÁCE MEDZI MESTAMI V OBLASTI UDRŽATEĽNÉHO MESTSKÉHO ROZVOJA

S využitím konkrétneho prístupu siete URBACT financovanej EÚ a metodiky programu EÚ pre medzinárodnú spoluprácu miest (IUC) budú mestá po celom svete* vyzvané, aby sa spojili s jedným alebo viacerými partnerskými mestami s cieľom vypracovať a realizovať miestne akčné plány a projekty založené na spoločných prioritách – prístup k vode, k dopravným systémom, k zdravotníctvu a k bývaniu. Obchodní partneri by mali byť úzko zapojení do vypracovania a realizácie týchto akčných plánov.

Online sieťová platforma bude poskytovať poradenstvo a umožňovať spoluprácu medzi regiónmi.

* Rozsah záväzku zahŕňa mestá v Argentíne, Brazílii, Čile, Kolumbii, Mexiku, Peru, Kanade, Číne, Indii, Japonsku, Spojených štátoch a v Európskej únii. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<https://habitat3.org/quito-implementation-plan>

Plnenie záväzku EÚ

Komisárka Crețuová vysvetľuje pre časopis *Panorama*, prečo bola účasť delegácie EÚ na konferencii OSN v Quite úspešná.

Čo bolo vašim hlavným cieľom?

Bola som veľmi rada, že som sa mohla zúčastniť na tejto historickej konferencii, kde bola prijatá nová mestská agenda OSN, a viesť rozhovory s ľuďmi z celého sveta. Zdô-

razňovala som zásadný príspevok Európskej komisie a EÚ k tomuto celosvetovému úsiliu o udržateľný rozvoj miest. Hlavné zásady tejto novej mestskej agendy sa týkajú sociálne inkluzívnych, bezpečných, ekologických, odolných, prosperujúcich a inovatívnych miest, ale aj dobrá verejná správa miest, ktorá bude podporovať spoluprácu a znalosti. V jej centre je prístup založený na dodržiavaní ľudských práv a posilňovanie postavenia žien, čo sú nevyhnutné predpoklady na dosiahnutie udržateľného a inkluzívneho rozvoja. Tieto zásady sú aj spoločnými hodnotami EÚ a sú súčasťou priorit nášho predsedu.

Ako politika súdržnosti prispieva k dosiahnutiu týchto cieľov?

Politika súdržnosti poskytuje širokú škálu podpory pre mestské oblasti v celej EÚ a v neposlednom rade finančnú podporu. Celkovo sa do mestských oblastí bude v rokoch 2014 – 2020 investovať 100 miliárd eur. Minimálne 5 % prostriedkov z EFRR pridelených do jednotlivých krajín musí byť použitých na programy udržateľného rozvoja miest, čo znamená, že 15 miliárd EUR budú spravovať priamo mestá. Okrem toho asi 750 miest bude mať možnosť realizovať integrované stratégie udržateľného rozvoja miest. A okrem finančnej podpory môže EÚ pomôcť mestám aj prostredníctvom technickej pomoci vďaka spolupráci v rámci Únie s využitím sietí alebo spoluprácou na špecifických témach. To je osobitným cieľom nedávno zriadených „partnerstiev“ v rámci mestskej agendy pre EÚ, ktorá bola schválená v Amsterdame minulý rok v máji. Nová mestská agenda dobre odráža aj víziu EÚ udržateľného mestského rozvoja založenú na viacúrovňovej verejnej správe a integrovanom územnom prístupe, ktorý berie do úvahy rôznorodosť miest a ich širšie územné súvislosti a zároveň buduje väzby medzi mestami a vidiekom.

EÚ a jej členské štáty sú odhodlané spolupracovať s partnermi na celom svete aj na spoločnom riešení problémov mestskej chudoby a sociálneho vylúčenia a na celkovej podpore udržateľného rozvoja v partnerských krajinách. Našou úlohou je teraz konkrétna implementácia tejto novej mestskej agendy.

Komisárka Crețuová s generálnym tajomníkom OSN Pan Ki-munom

Komisárka Creţuov s Josm ngelom Gurrom, generálnym tajomnikom OECD

Komisárka Creţuov a Mpho Parks Tau, generálny tajomnik Organizácie spojených miest a miestnych samospráv

Ako to ovplyvní život občanov?

V Európe žijú v mestských oblastiach približne tri štvrtiny občanov. Tieto oblasti sú motorom ekonomiky a centrom rozvoja odolnej spoločnosti, ale sú to aj miesta s vážnymi problémami, ako je nezamestnanosť, segregácia, chudoba a znečistenie. Nov mestsk agenda je príležitosťou na formovanie našej spoločnej budúcnosti. Obsahuje všetky prvky potrebn na dosiahnutie

viac ako benych výsledkov a na definovanie cieľov udržateľného rozvoja, pre ktor prijala Komisia v novembri materiál s názvom „alie kroky k udržateľnej európskej budúcnosti“. Všetci sme občanmi tohto sveta.

o sa už dosiahlo?

Ukázali sme, že Eú vynakladá vne úsilie a aktivne pristupuje k udratelnmu rozvoju miest v Európe. Okrem

toho sme predstavili tri dobrovln záväzky: realizovať nov mestsk agendu prostredníctvom mestskej agendy pre Eú; vypracovať globálnu, harmonizovan definíciu miest a podporovať spoluprácu medzi mestami v oblasti udržateľného mestského rozvoja. Teraz je na nás všetkých v Európe aj inde, aby sme tieto výsledky premenili na realitu. ■

Mauricio Rodas Espinel, primátor mesta Quito, vta komisárku Creţuov na večeri počas celosvetového zhromaždenia primátorov a starostov

Komisárka Creţuov a Joan Clos, vkonn riaditel' UN-Habitat

DEVÄŤ SPÔSOBOV, AKO V EURÓPE FUNGUJE POLITIKA SÚDRŽNOSTI

V nezávislom odbornom hodnotení financovania v rokoch 2007 – 2013 sa zistilo, že investície politiky súdržnosti mali pozitívne, hmatateľné výsledky, či už ide o vytváranie pracovných miest, pozitívny vplyv na regionálne rozdiely alebo zvýšenie HDP.

Politika súdržnosti na obdobie 2007 – 2013 sa vykonávala v problematickom období, počas ktorého Európu postihla hospodárska a finančná kríza, ktorá obmedzila verejné investície – čím sa fondy súdržnosti stali ešte dôležitejšími pre rast a tvorbu pracovných miest.

V tomto období sa investovalo 346,5 miliardy EUR na zníženie rozdielov medzi regiónmi a na podporu vyváženého a udržateľného rozvoja. Uvádzame deväť hlavných zistení z nezávislého odborného posúdenia programu financovania v období 2007 – 2013.

1. VÝHODY PRE VŠETKY KRAJINY EÚ

Každý región a krajina v EÚ majú prospech z politiky súdržnosti prostredníctvom priamych vplyvov investícií a/alebo nepriamych vplyvov, ako je vyšší obrat z obchodovania. Odhaduje sa, že každé euro, ktoré sa počas tohto obdobia v rámci politiky súdržnosti investovalo, vytvorí 2,74 EUR dodatočného HDP do roku 2023. To znamená, že 346,5 miliardy EUR, ktoré sa investovali od roku 2007 do roku 2013, prinesie do roku 2023 zisk takmer 1 bilión EUR dodatočného HDP.

Okrem toho politika súdržnosti sa podieľala na vytvorení jednej tretiny z 1 milióna pracovných miest, ktoré vznikli od roku 2007 do roku 2013.

2. MSP DOSTÁVAJÚ PODPORU, KTORÚ POTREBUJÚ

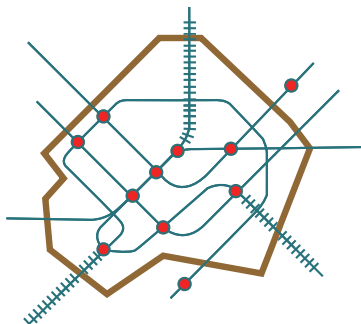
Politika súdržnosti je nevyhnutným pilierom programu EÚ pre tvorbu pracovných miest a rast. Napríklad finančné prostriedky EÚ pomohli začínajúcim podnikom a MSP udržať sa v tomto období nad vodou. Finančnú podporu dostalo asi 121 400 začínajúcich podnikov, ako aj približne 400 000 MSP.

3. FINANCOVANIE DOSTUPNÉ PODNIKOM

Pri hodnotení sa zistilo, že finančné prostriedky EÚ pre finančné nástroje zohrávali kľúčovú úlohu v poskytovaní finančných prostriedkov pre MSP počas úverovej krízy v čase hospodárskej krízy – a pomohli mnohým firmám udržať sa nad vodou. Počas tohto obdobia vzrástli finančné prostriedky EÚ pre finančné nástroje z 1 miliardy EUR v rokoch 2000 – 2006 na 11,5 miliardy EUR vyčlenených v rokoch 2007 – 2013 prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR).

4. ROZŠÍRENIE a ZLEPŠENIE DOPRAVNÝCH SIETÍ a MOBILITY

Finančné prostriedky EÚ prispeli k odstráneniu problémových miest v doprave a skráteniu času cestovania. Tieto investície umožnili výstavbu 4900 km ciest, a to najmä diaľnic, z čoho 2400 km bolo klasifikovaných ako sieť TEN-T. Ide o dopravné siete, ktoré EÚ považuje za základné koridory a ktoré spájajú krajiny a podporujú rast a tvorbu pracovných miest.

Finančné prostriedky politiky súdržnosti umožnili aj výstavbu alebo modernizáciu 1500 km železničnej siete TEN-T a zároveň sa nimi podporil aj rozvoj udržateľnej verejnej dopravy.

5. OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, PODPORA BOJA PROTI ZMENE KLÍMY

Finančné prostriedky politiky súdržnosti na toto obdobie podporili lepšie stratégie v oblasti nakladania s odpadom, čo viedlo k podstatnému zvýšeniu recyklovaného odpadu a uzavretiu skládok, ktoré nespĺňali normy EÚ.

Vďaka opatreniam v oblasti energetickej účinnosti vo verejných budovách sa podstatne znížila spotreba fosílnych palív, čo pomohlo znížiť náklady na energiu a bojovať proti globálnemu otepľovaniu.

Investície do politiky súdržnosti napojili 6 miliónov ľudí na nové alebo vylepšené dodávky čistej pitnej vody a 7 miliónov ľudí na nové alebo zmodernizované čističky odpadových vôd.

6. PODPORA KULTÚRY a CESTOVNÉHO RUCHU

Investície EÚ podľa odborného hodnotenia pomohli pri obnove kultúrnych pamiatok a turistických lokalít, čo viedlo k vyššiemu počtu návštevníkov a posilneniu udržateľného hospodárskeho rozvoja, ale aj k tvorbe pracovných miest v regiónoch.

To znamená, že investície podporili miestnu obnovu a hospodársku diverzifikáciu, inovácie a rast konkurencieschopnosti.

7. ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA v MESTÁCH

Financovanie EFRR na rozvoj miest a sociálnu infraštruktúru v období 2007 – 2013 dosiahlo výšku 29 miliárd EUR, čo je približne 11 % programového rozpočtu.

Približne 4 % sa investovali do iniciatív na rozvoj miest, čo zahŕňalo financovanie pre zanedbané oblasti a podporu hospodárskeho rastu, kultúrneho dedičstva a strategického rozvoja. Asi 7 % bolo vyčlenených na sociálnu infraštruktúru a investovaných do ochrany zdravia a na vzdelávanie. Podľa hodnotenia to viedlo k lepšiemu prístupu k vzdelaniu a službám celoživotného vzdelávania v kombinácii s pracovnými službami.

8. PODPOROVANIE KRAJÍN, ABY SPOLU RIEŠILI SPOLOČNÉ PROBLÉMY

Výsledkom financovania cezhraničných programov zo strany EÚ v období 2007 – 2013 bolo viac ako 6800 projektov vrátane opatrení na

- > vytváranie a rozširovanie hospodárskych zoskupení
- > rozvoj centier excelentnosti, vysokoškolských a vzdelávacích centier a sietí spolupráce medzi výskumnými centrami
- > vytváranie cezhraničných poradenských služieb pre podniky a začínajúce podniky.

Približne 1300 environmentálnych projektov bolo zameraných na spoločné riadenie prírodných zdrojov, ako sú moria a povodia.

Financovanie pomohlo aj cezhraničným regiónom v boji proti prírodným rizikám, ako aj pri riešení zmeny klímy, ochrane biodiverzity a zavádzaní iniciatív na rozvoj výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

9. UPLATŇUJÚ SA ZÍSKANÉ SKÚSENOSTI

Programy financovania na obdobie 2014 – 2020 boli navrhnuté s výraznejším zameraním na výsledky, keďže programy v období 2007 – 2013 neboli vždy dostatočne sústredené na výsledky. EÚ urobila zmeny financovania politiky súdržnosti v súlade s odporúčaniami z nezávislého odborného hodnotenia vrátane nasledujúcich požiadaviek:

Programy musia mať konkrétnejšie a jasnejšie ciele. Programy budú počas ich vykonávania podrobne sledované s cieľom zabezpečiť dosahovanie dobre vymedzených cieľov;

- > Programy musia pravidelne podávať správy o výsledkoch a výstupoch;
- > Na zabezpečenie kvality dodávky programov je výkonnostný rámec spojený s uvoľnením výkonnostnej rezervy;
- > Investície sa sústreďujú na hlavné témy;
- > Aktívne sa podporuje širšie využívanie finančných nástrojov.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

Prehľady o jednotlivých krajinách:

EWRC 2016 zblízuje regióny

Štrnásty ročník európskeho týždňa regiónov a miest, ktorý sa konal 10. – 13. októbra 2016 v Bruseli, privítal asi 5300 účastníkov tvorivých dielní, besied, spoločenských podujatí a návštev projektov so zameraním na „Regióny a mestá za udržateľný a inkluzívny rast“.

GR Regio a 13 ďalších GR Európskej komisie, Európsky výbor regiónov a 22 vybraných regionálnych partnerstiev zahŕňajúcich 187 regiónov a miest spolu zorganizovali asi 130 podujatí. Tento rok patril medzi inštitucionálnych partnerov aj Útvor Európskeho parlamentu pre výskum, ktorý prispel k programom Master Class a Media.

Napriek problémom, s ktorými sa Brusel musel v roku 2016 vyrovnávať, si podujatie EWRC udržalo pre tých, ktorí sú zapojení do regionálnej politiky a jej vykonávania, veľmi vysokú reputáciu a význam. ■

ZAÚJÍMAVÉ ČÍSLA

- Viac ako 4000 účastníkov (z celkového počtu 5300) prišlo z viac ako 30 krajín
- Orgány EÚ a národné, regionálne a miestne orgány reprezentovalo 600 rečníkov na vysokej úrovni
- Do programu Media sa zapojilo 170 novinárov
- Na programe Master Class sa zúčastnilo 28 doktorandov
- Na slávnostnom odovzdávaní cien súťaže RegioStars bolo prítomných 23 finalistov zo 14 členských štátov (pozri stranu 20)
- Viac ako polovica účastníkov EWRC boli na tomto podujatí prvýkrát (56 %)
- 5 interaktívnych stretnutí zahŕňalo aj celý deň venovaný „Laboratóriu politik pre riadiace orgány“.

INTERAKCIA V TRIEDE

Program Master Class zameraný na politiku súdržnosti EÚ privítal 28 doktorandov a mladých docentov zo 17 členských štátov EÚ. Interaktívna diskusia bola zameraná na podporu inkluzívneho rastu a sociálnej súdržnosti vrátane územného rozmeru a integrácie mestského a vidieckeho rozvoja, na význam sieťového hospodárstva a na zlepšenie systému zabezpečovania politiky súdržnosti: vykonávanie, zjednodušovanie a zodpovednosť.

NÁSTROJE A AMBÍCIE PRE MESTÁ

Na politickom podujatí zameranom na mestskú agendu pre EÚ, ktoré prilákalo 400 účastníkov, komisári Crețuová a Šefčovič otvorili „jednotné kontaktné miesto pre mestá“, čo je nový nástroj na spravovanie ambícií miest na transformáciu energetiky. Na spoločnom paralelnom stretnutí REGI a COTER diskutovali predstavitelia Európskeho parlamentu, Európskej komisie a Výboru regiónov okrem iného aj o orientácii politiky súdržnosti na dosahovanie vplyvu a výsledkov.

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

V priebehu týždňa prítiahla mestská tematika prezentovaná v 20 tvorivých dielňach veľa pozornosti, najmä v otázkach súvisiacich s inováčnymi činnosťami v mestách. Veľký úspech zaznamenali aj návštevy projektov spolufinancovaných EÚ: Port Sud, zameraný na propagáciu nehmotného dedičstva pre udržateľnú kvalitu života; RECY-K, recyklačný projekt; Greenbizz, centrum pre udržateľný rozvoj a ekologické podnikanie; a Community Land Trust Brussels, inováčná iniciatíva pre bývanie.

POLITIKA SÚDRŽNOSTI ZAUJÍMA POPREDNÉ MIESTO

Dosah EWRC znova potvrdil význam, ktorý toto podujatie zohráva ako medziinštitucionálna platforma pre politickú komunikáciu. Úvodná časť programu s témou „Politika súdržnosti investuje do európskych regiónov a miest“ sa konala v rokovacej sále Európskeho parlamentu a zúčastnila sa jej komisárka Crețuová. Na tomto podujatí mali politické skupiny VR a účastníci stretnutia cennú príležitosť vyjadriť svoj názor na politiku súdržnosti a klásť otázky, ktoré s ňou súvisia.

PREČÍTAJTE SI O TOM VŠETKO!

Program Media sa začal okrúhlym stolom pre novinárov, na ktorom sa zúčastnila komisárka Crețuová a predseda VR Markkula. Nasledovali tlačové brífingy o využívaní fondov EÚ v členských štátoch EÚ, o najnovších údajoch a číslach Eurostatu a OECD venovaných regionálnemu rozvoju, o hodnotení ex-post obdobia 2007 – 2013, ako aj o hlavných možnostiach pre politiku súdržnosti po roku 2020. Televízne diskusie vysielali národné stanice a 57 novinárov sa zúčastnilo návštevy v rámci projektu Molenbeek. Do konca prvého týždňa bolo v tlači uverejnených viac ako 40 článkov.

EWRC 2016 NA SOCIÁLNYCH MÉDIÁCH

Hashtag #EUWRC bol použitý takmer 12 000-krát len v priebehu jedného týždňa s potenciálnym dosahom viac ako 72 miliónov ľudí, ktorí majú možnosť prezerať si a zdieľať akýkoľvek post pomocou hashtagu podujatia. Webová lokalita EWRC zaznamenala od 10. do 14. októbra 26 657 návštev najmenej 22 253 jedinečných návštevníkov. Každodenné správy, v ktorých boli zhrnuté hlavné činnosti, boli uverejňované na webovej lokalite každý deň a dosiahli dovedna 6 900 jedinečných zobrazení stránok. Materiál publikovaný 18. októbra cez Storify zaznamenal 650 zobrazení už v prvý deň. Tento rok bola prvýkrát použitá nová aplikácia pre mobilné telefóny, ktorú si stiahlo viac ako 2398 účastníkov, aby si mohli pozrieť program a dokumenty, vymieňať správy, vizitky a fotografie a dohodnúť stretnutia. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE:

<http://europa.eu/!tR89Fb>

Na európskom týždni regiónov a miest zažiarili regionálne hviezdy

Medzi hlavné body programu v rámci tohtoročného európskeho týždňa regiónov a miest patril ceremoniál odovzdávania cien RegioStars 2016. Päť šťastných výhercov, po jednom z každej kategórie projektov, dostalo ocenenia od komisárky EÚ Coriny Crețuovej a predsedu poroty RegioStars poslanca Lamberta van Nistelrooija.

Tohto roku prišlo 104 žiadostí v piatich kategóriách:

INTELENTNÝ RAST: Nové príležitosti v rámci globálnej ekonomiky

UDRŽATEĽNÝ RAST: Obehové hospodárstvo

INKLUZÍVNY RAST: Integrované bývanie – výstavba integrovaných a nesegregovaných komunít

CITYSTAR: Inovatívne riešenia pre udržateľný rozvoj miest

ÚČINNÉ RIADENIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV: Zmena k lepšiemu cestou lepšieho riadenia.

A víťazmi sú...

- 1. COPENHAGEN CLEANTECH CLUSTER:** Región hlavného mesta Dánska (EFRR)
[Http://cleancluster.dk/](http://cleancluster.dk/) – Inteligentný rast
- 2. CENTRO BIO: BIO-INDUSTRIES, BIOREFINERIES AND BIOPRODUCTS:** Centro, Portugalsko (EFRR)
[Http://www.blc3.pt/](http://www.blc3.pt/) – Udržateľný rast
- 3. ACADEMY OF SOCIAL ECONOMY:** Malopolské vojvodstvo, Poľsko (ESF)
[Http://www.rops.krakow.pl/](http://www.rops.krakow.pl/) – Inkluzívny rast
- 4. REVITALISATION OF LOWER TOWN DISTRICT OF GDAŃSK:** Pomoranské vojvodstvo, Poľsko (EFRR)
<http://bit.ly/2be10Mm> – CityStar
- 5. TRANSPARENCY INITIATIVE JONVABALIAI (FIREFLIES):** Národný projekt, Litva (ESF a TA)
[Http://www.esinvesticijos.lt/](http://www.esinvesticijos.lt/) – Účinné riadenie
- 6. CIRCULAR OCEAN:** (EFRR) vybrali účastníci podujatia na „Cenu verejnosti“.

“*Sme veľmi hrdí, že sme získali podporu z EFRR... Oblasť veľkej Kodane naozaj potrebovala takúto iniciatívu. A sme veľmi hrdí aj na to, že niekto má rovnaký názor na zelenú transformáciu spoločnosti ako my.*”

Carsten Orth Gaarn-Larsen, generálny riaditeľ Clean

“Hlavnou črtou projektu, ktorá zaručuje jeho udržateľnosť, je, že naozaj reagoval na problémy obyvateľstva miestneho regiónu.”

Ana Abrunhosa, predsedníčka Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Centro, Portugalsko

“Som veľmi hrdý a rád by som poďakoval svojim kolegom, ktorí sú najlepším tímom na svete! Chcel by som poďakovať aj svojim spoluobčanom – majú veľké šťastie, že Gdansk sa stal mestom slobody a solidarity a vždy a stále formuje solidaritu.”

Paweł Adamowicz, primátor mesta Gdansk

“Svätojánske mušky je spoločenstvo ľudí, ktorí veria, že môžu odhaliť viac informácií a ukázať ľuďom, že transparentnosť je jednoduchá – ako čistenie zubov...”

Sergej Muravjov – Výkonný riaditeľ Transparency International Litvy

“Je veľmi dôležité poďakovať našim zakladateľom Interreg a regiónu severných periférnych oblastí a Arktídy nielen za investovanie do projektu, ale aj za investovanie do ľudí. Veľmi dôležité je mať správnych ľudí a spolupracovať naprieč regiónmi – to je cesta k úspechu.”

Neil James, Obehový oceán, projektový manažér

“Dokázali sme, že môžeme kombinovať obchodné a spoločenské aktivity. Ešte dôležitejšie je, že vďaka nášmu produktu bolo zamestnaných veľa vylúčených ľudí. A čo je najdôležitejšie, vytvorili sme systém, ktorý inšpiroval aj ďalších v celom Poľsku.”

Jacek Krupa, maršál Malopoľského vojvodstva

ĎALŠIE INFORMÁCIE

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

Vašimi slovami je sekcia v časopise *Panorama*, v ktorej môžu zúčastnené strany na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni vyjadriť svoje názory a predstaviť svoje plány na obdobie rokov 2014 – 2020.

Panorama víta príspevky vo vašom jazyku, ktoré môžeme predstaviť v budúcich vydaniach. Ak potrebujete ďalšie informácie týkajúce sa termínov a pokynov na odosielanie príspevkov, kontaktujte nás. regio-panorama@ec.europa.eu

RUMUNSKO A HOLANDSKO: SPOLUPRÁCA RIS3 V PRAXI

Severovýchodné Rumunskom a severné Holandsko sa pred rokom spojili v programe spolupráce založenom na princípoch inteligentnej špecializácie. Tieto regióny budujú inovačné prostredie, v ktorom sa vedomosti a snahy z oboch krajín sústredia na hľadanie riešení sociálnych problémov.

Bez ohľadu na to, ako veľmi sa severovýchodné Rumunsko líši od severného Holandska, naše regióny čelia rovnakej otázke: ako môžeme lepšie využiť poznatky z univerzít a potenciál podnikov na vytvorenie zmysluplných inovácií, ktoré zlepšia podmienky občanov?

Práve táto otázka spojila Rozvojovú agentúru pre severovýchodné Rumunsko (ADR) a Alianciu severoholandských provincií (SNN). Našli sme sa pomocou online databázy Eye@RIS3, v ktorej sa uvádza, aké témy regióny uprednostňujú vo svojej stratégii inteligentnej špecializácie.

Na začiatku roka 2015 sme založili spoločnú iniciatívu so štedrou podporou z programu Európskej komisie TAIEX REGIO PEER 2 PEER. Pomerne rýchlo sme sa zhodli, že chceme zaujať iný, nie obvykle uplatňovaný prístup. Rozhodli sme sa pre spoluprácu, ktorá sa zameriava na princípy inteligentnej špecializácie,

ale zároveň nadväzuje na veľké spoločenské problémy, ktorým naše regióny čelia. Práve na ne chceme nájsť riešenia.

Postupujeme programovo. Spolu s vedomostnými inštitúciami, firmami a organizáciami občianskej spoločnosti sme sa systematicky pozreli na problémy v konkrétnej oblasti, kto by nám vedel pomôcť pri hľadaní riešenia a ako by strany mohli spoločne dané riešenie zrealizovať. Jadrom nášho prístupu je to, že súbežne vykonávame celý rad intervencií v súvislosti s konkrétnou spoločenskou výzvou. Vzniká tým kritické množstvo a dáva sa do pohybu skutočný proces zmeny.

V priebehu posledného roka sme do tohto procesu podnikateľského objavovania zapojili viac ako 700 strán. Zišla sa široká škála zúčastnených strán z oboch regiónov a vytvorili sa rôzne vedľajšie projekty, ktorých cieľom je hľadať riešenia na problémy. V súčasnosti je naším cieľom vytvoriť živé laboratória v niekoľkých špecifických oblastiach so štruktúrnym prepojením účastníkov z oboch krajín, aby mohli vstupovať do hodnotových reťazcov. Taktiež budujeme štruktúry, ktoré umožnia inovačným prostrediam, aby sa samy začali organizovať. Cieľom je obmedziť rolu ADR a SNN ako sprostredkovateľa a simulátora.

Tým sme sa dostali k jadrú toho, čo možno dosiahnuť v rámci spolupráce RIS – spoločné riešenie spoločenských problémov na

základe programového prístupu. Sme presvedčení, že táto spolupráca pomôže našim regiónom napredovať. Zaznamenali sme aj veľa nadšenia pre naše nápady v rámci Európy a v Európskej komisii. Väzby, ktoré sme si vytvorili s ostatnými regiónmi, môžeme rozvíjať pri mnohých príležitostiach.

Našou ambíciou je vytvoriť veľkú skupinu regiónov, v ktorej firmy, vedomostné inštitúcie a organizácie občianskej spoločnosti budú môcť spoločne vyvíjať zmysluplné inovácie, ktoré urýchľujú regionálny rozvoj a zvyšujú súdržnosť. ■

GABRIELA MACOVEIU

Riaditeľka pre komunikáciu, spoluprácu a podnikateľský rozvoj, ADR severovýchodné Rumunsko

LUC HULSMAN

Programový manažér, Aliancia severoholandských provincií

INTELEKTUÁLNE ŤAHY V TOSKÁNSKU

Toskánko pripisuje prioritu zlepšeniu svojej výkonnosti v oblasti inovácií a posilneniu systému prenosu technológií v regióne s cieľom dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020.

Tento prístup, ktorý sa začal programom Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na obdobie rokov 2007 – 2013, sa v súčasnosti zameriava na technologické klastre a investície do výskumu, vývoja a inovácií. Počiatočné financovanie vo výške 640 miliónov EUR na oblasť inovácií a výskumu a vývoja sa zachovalo a posilnilo aj v rámci regionálnej stratégie inteligentnej špecializácie, a to prostredníctvom troch technológií: IKT a fotonika; inteligentné továrne; chemikálie a nanotechnológie.

Ide o strategické technológie v „rýchlo rastúcich“ odvetviach – napríklad v biologických vedách, robotike a mechatronike, ktoré si však nachádzajú veľké uplatnenie aj v tradičnejších sektoroch, ako je módnny priemysel, ťažba kameňa, námorníctvo a železničná doprava. Vďaka tomuto a vďaka zastúpeniu veľkých spoločností aj malých a stredných podnikov, ktoré boli vybavené na spojenie síl a spoluprácu vo svete výskumu, tieto technológie dokázali priniesť celosvetovú slávu slovnému spojeniu „Vyrobené v Toskánsku“.

Z toskánskeho operačného programu EFRR na obdobie rokov 2014 – 2020 schváleného vo februári 2015 s finančným príspevkom v objeme 792 miliónov EUR sa vyčleňuje 35 % jeho prostriedkov, čiže 275,1 milióna EUR, na prioritnú os 1 – výskum, vývoj a transfer technológií. Z grantov v sume 56,6 milióna EUR a aktívnych investícií vo výške 143 miliónov EUR sa už financovalo 474 projektov (k 30. júnu 2016).

Tieto projekty zahŕňajú priemyselný výskum a experimentálny vývoj, podporu pre začínajúce a špecializované služby a posilnenie systému transferu technológií. Siahajú od podpornej infraštruktúry až po spoluprácu s univerzitami a výskumnými centrami.

Prístup uplatňovaný Regionálnou radou je z tohto hľadiska strategický. Po spustení programu EFRR na obdobie rokov 2014 – 2020 uverejnila v júli 2014 prvé tri oznámenia týkajúce sa výskumu, vývoja a inovácií s očakávaním finančných prostriedkov v súvislosti s EŠIF, aby sa dosiahla maximálna kontinuita investícií, ktoré sa začali už v predchádzajúcom programe. Toto rozhodnutie je príkladom postupu, ktorý si Toskánsko osvojilo a ktorý je orientovaný na inovácie v záujme rastu a tvorby pracovných miest. ■

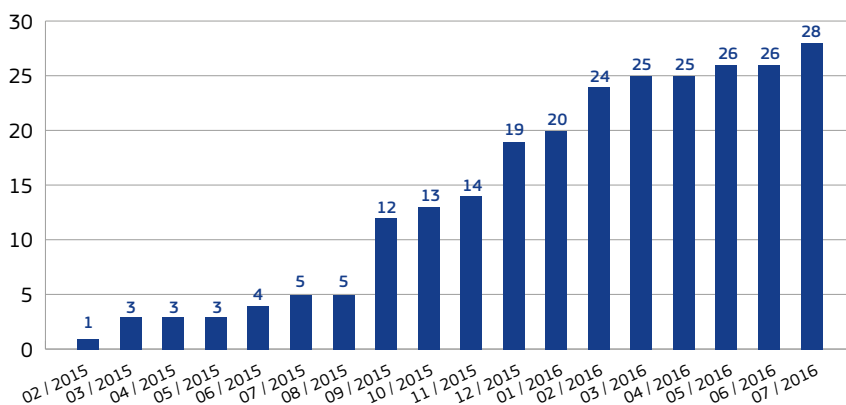
ANGELITA LUCIANI

Riadiaci orgán EFRR, Toskánsko

AKADEMICKÉ PODNIKANIE V KUJAWSKO-POMORSKOM VOJVODSTVE

Podľa tradičného názoru v akademických kruhoch by sa vedci mali venovať výskumnej práci a práci so študentmi, ktorým odovzdávajú vedomosti. Takéto predsudky spojené s radom výziev vrátane organizačných a finančných prekážok bránia účinnej komercializácii výsledkov univerzitného výskumu.

Počet spin-off podnikov vytvorených v spoločnosti Centrum Transferu Technologii UMK Sp. Z o.o.

Výskumné inštitúcie, miestne samosprávy, ústredné vlády a organizácie z podnikateľského prostredia sa snažia presadzovať procesy na podporu komerčnej aplikácie vedeckého výskumu. Účinné programy v tejto oblasti sú prínosom nielen pre výskumné ústavy, ale zároveň podporujú inovácie v ekonomike. Celá táto oblasť akademického podnikania sa týka komercializácie výsledkov akademického výskumu, podpory pre komerčne sľubný výskum a predovšetkým vytvárania spin-off a spin-out podnikov (podniky, ktoré založia samotní vedecko-výskumní pracovníci, a podniky, ktoré buduje materská univerzita) a účelovo vytvorených subjektov (SPV).

Miestna samospráva Kujawsko-Pomorského vojvodstva je jednou z mála poľských miestnych samospráv na úrovni vojvodstva, ktorá do svojho operačného programu zaradila aj podporu akademického podnikania, a to najmä v rámci opatrenia 1.3 a čiastkového opatrenia 1.5.3 operačného programu pre Kujawsko-Pomorské vojvodstvo na obdobie 2014 – 2020.

Z programu sa poskytuje 16 miliónov EUR na projekty rozvoja akademického podnikania. Cieľom je zvýšiť počet spin-off a spin-out podnikov, podporiť výskum a vývoj v podnikoch a zvýšiť konkurencieschopnosť regionálnych univerzít a ich účasť na realizácii regionálneho programu inteligentnej špecializácie.

Kujawsko-Pomorská miestna samospráva v posledných dvoch rokoch podpísala zmluvy s univerzitami a organizáciami z podnikateľského prostredia v regióne, ktorých cieľom je podporovať akademickú podnikateľskú činnosť. K týmto univerzitám patrí aj Univerzita Mikuláša Kopernika (UMK), ktorá sa môže pochváliť širokým systémom programov na podporu akademického podnikania. Zahŕňa aj Platformu akademickej inovácie – portál na šírenie know-how v oblasti rozvoja inovácií a akcií v akademickej obci.

Ďalším dôležitým článkom je Akademický podnikateľský inkubátor, ktorý študentom a zamestnancom UMK zabezpečuje odbornú prípravu a poradenstvo v súvislosti so začatím podnikania. V súčasnosti najdôležitejším článkom podpory akademického podnikania na UMK je spoločnosť

Centrum Transferu Technologii UMK sp. Z o.o. Tento účelovo vytvorený subjekt, založený v roku 2014 s vnútroštátnou podporou s využitím prostriedkov EÚ (v rámci programu SPIN TECH Národného centra pre výskum a vývoj), sa venuje komercializácii výsledkov výskumu. Od roku 2015 účinne podporuje vznik spin-off podnikov na najväčšej univerzite v regióne. V prvom polroku 2016 takto vzniklo už viac ako 25 spin-off firiem.

Akademické podnikanie na základe tých istých zmlúv prekvitá aj na iných univerzitách v Kujawsko-Pomorskom regióne, napríklad na Univerzite Kazimíra Veľkého a Technologicko-prírodovednej univerzite v Bydgoszczi. ■

AGENDA VEDY a INOVÁCIÍ

(Agenda Nauki i Innowacyjności) – Kujawsko-Pomorské vojvodstvo

ZACHYTENÉ FOTOAPARÁTOM

Komunikácia je v regiónoch na prvom mieste

Ako čo najlepšie zjednodušiť spôsob komunikovania o hodnote EÚ, priblížiť ho ľuďom a urobiť prítlačlivejším? Jednou z odpovedí je zapojiť európskych občanov. Práve o to ide v kampani Európa v mojom regióne. Podnecuje Európanov, aby spoznali projekty financované z EÚ vo svojej blízkosti, fotografovali ich (a poslali do fotografickej súťaže) a písali o nich (a zúčastnili sa blogovej súťaže).

Do 5. ročníka fotografickej súťaže Európa v mojom regióne bolo prihlásených celkovo 837 fotografií znázorňujúcich projekty financované z EÚ. Porota zložená z dvoch fotografov a odborníka na sociálne médiá vybrala troch spoločných víťazov, ktorými sú: Diellza Balaj z Kosova, Carlo Deviti z Talianska a Saara Olkkonen z Fínska.

„Všimol som si fotosúťaž na Facebooku, potom som si pozrel webovú stránku Európskej komisie a taliansky webový portál o eurofondoch, kde som zistil, ktoré projekty boli financované tam, kde bývam. Išiel som von, urobil fotografie a na moje prekvapenie som vyhral súťaž,“ objasňuje Carlo Deviti.

Spolu s ostatnými víťazmi bol pozvaný do Bruselu, aby sa zúčastnil fotografického seminára a slávnostného udeľovania cien počas týždňa regiónov a miest. *„Bol to úžasný zážitok, stretnúť sa s ľuďmi z celej Európy na tomto podujatí,“* povedal Carlo.

Nájsť správne slová

Medzi účastníkmi boli aj víťazi blogovej súťaže Európa v mojom regióne. Blogeri z celej Európy boli vyzvaní, aby napísali o projektoch financovaných z prostriedkov EÚ. Blogové príspevky boli preložené, opätovne publikované na webovej lokalite EurActive a zdieľané na sociálnych médiách.

Porota pozostávajúca z profesionálnych novinárov vybrala tri víťazné blogové príspevky. Na prvom mieste sa umiestnil poľský ekobloger Janusz Mizerny s textom „Autobusy na bioplyn sú ekologické riešenie pre mestá“. Hneď za ním sa umiestnili ďalší dvaja víťazi: Clarissa Hirst (Švédsko): „Hry s Ruskom na pobaltskom pieskovisku: výzvy a príležitosti“ a Andrea González González (Španielsko): „Národný park Cabárceno – jedno z prvých opatrení financovaných z európskych fondov v Cantabrii!“.

Clarissa sa podelila o svoje myšlienky zo súťaže na svojom blogu: *„Komunikačné tímy sídliace v Bruseli môžu poskytovať štatistické údaje a informácie, ale len ľudia, ktorí žijú, pracujú, vedú spoločenský život, cvičia, nakupujú či cestujú v európskych regiónoch dokážu presnejšie sprostredkovať to, čo sa tu deje.“*

Na záver sa konalo hľadanie pokladu, aby kampaň získala určitý herný prvok. Hľadači mali pri návšteve jednotlivých projektov nájsť skrytý plagát, rozlúštiť zašifrovanú vetu a potom odpovedať online na koncovú otázku. Spomedzi takmer 500 účastníkov odpovedala správne Elinne Mertens z Belgicka, a to za 1 minútu 26 sekúnd od uverejnenia otázky na internete! Elinne vyhrala výlet do Viedne na návštevu projektu spolufinancovaného z prostriedkov EÚ. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/communication/inform-network/euimr_campaign/

f EUinmyRegion
#EUinmyRegion
ec.europa.eu/info/region

Grand Est, Francúzsko: rozmanitosť v srdci Európy

< Philippe Richert, predseda regionálnej rady regiónu Grand Est, víta komisárku Crețu pri nedávnej návšteve v Štrasburgu

V srdci Európy vznikol nový región. Grand Est, vytvorený v roku 2016 z regiónov Alsasko, Champagne-Ardeny a Lotrinsko, zaujíma strategickú polohu na severovýchode Francúzska, ktoré sa vyznačuje bezkonkurenčnou geografickou a hospodárskou rozmanitosťou.

Hraničí s Belgickom, Luxemburskom, Nemeckom a Švajčiarskom. Grand Est je tak jediný francúzsky región susediaci so štyrmi krajinami, s ktorými ho spájajú pevné historické, kultúrne a hospodárske väzby. Európska politika súdržnosti ako taká zohráva kľúčovú úlohu v podpore cezhraničných spojení pre 5,5 milióna občanov a státisíce malých a stredných podnikov (MSP) z regiónu Grand Est, ako aj pri podpore miestnej zamestnanosti, inovácie a rastu podnikov v širokej škále sektorov.

Alsasko bolo priekopníkom, čo sa týka správy Európskeho fondu regionálneho rozvoja, keďže sa stalo prvým regionálnym riadiacim orgánom pre EFRR vo Francúzsku v rámci pilotného programu z roku 2003.

Philippe Richert, prezident regiónu Grand Est (pozri nasledujúci rozhovor), poukazuje na to, že úspech alsaského pilotného programu viedol k tomu, že od roku 2014 sa správa vykonávania programov politiky súdržnosti zverila aj ďalším regionálnym samosprávam. Vníma to ako zásadnú podmienku podpory hospodárskeho rozvoja a rozvoja zamestnanosti v rámci celej Európy.

Regionálny riadiaci orgán sídli v Štrasburgu, ktorý je dnes hlavným mestom regiónu Grand Est aj sídlom Európskeho parlamentu. Naďalej dohliada na financovanie politiky súdržnosti v celom regióne. Je poverený úlohou spravovať rozpočet vo výške 773 miliónov EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Európskeho sociálneho fondu (ESF) na obdobie rokov 2014 – 2020 s podporou doplnkového spolufinancovania z vnútroštátnych a regionálnych zdrojov.

Finančná podpora

Do pôsobnosti riadiaceho orgánu patrí pokračujúca podpora už spustených projektov v regiónoch Alsasko, Champagne-Ardeny a Lotrinsko, ako aj dohľad nad novými iniciatívami zameranými na neustály rozvoj nového, väčšieho regiónu Grand Est. Pri nedávnej územnej reforme Francúzska sa znížil celkový počet regiónov tejto krajiny z 27 na 18.

Zlúčenie regiónov Alsasko, Champagne-Ardeny a Lotrinsko prinieslo spojenie oblastí s veľmi rozdielnymi sociálno-ekonomickými profilmi, čo vytvára výhody aj výzvy pri dosahovaní cieľov regionálneho rozvoja. Kým Alsasko a Champagne-Ardeny patrili medzi rozvinutejšie regióny EÚ a v programovom období rokov 2007 – 2013 získali finančné prostriedky z EFRR vo výške 75 miliónov EUR pre Alsasko a 185 miliónov EUR pre Champagne-Ardeny, Lotrinsko sa považovalo za prechodný región a získalo podporu z EFRR vo výške 329 miliónov EUR.

Tieto oblasti sa teraz zlúčili do regiónu Grand Est a v najbližších rokoch budú naďalej čerpať značné finančné prostriedky z EÚ berúc do úvahy nielen rôznorodú sociálno-ekonomickú skladbu rozšíreného regiónu a prebiehajúcu priemyselnú zmenu, ale najmä jeho otvorenosť voči zahraničiu a strategickú polohu pre cezhraničnú výmenu tovaru, služieb a odborných skúseností.

Hlavné priority financovania z EFRR a ESF v regióne Grand Est preto zahŕňajú podporu vývozcov, najmä MSP, ktoré tvoria viac ako 90 % z viac ako 330 000 podnikov v regióne; posilnenie vzdelávania, výskumu a inovácie prostredníctvom stratégií inteligentnej špecializácie v záujme posilnenia konkurencieschopnosti; a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo s cieľom zlepšiť energetickú účinnosť a chrániť bohatú biodiverzitu regiónu.

1 hranica so 4 európskymi krajinami

Zmes strojárskoho, hutníckeho a automobilového priemyslu, farmaceutických a chemických firiem a veľkého sektora agro-podnikania znamená, že Grand Est je druhý najväčší exportný región Francúzska za Île-de-France a prvý z hľadiska objemu exportu na jedného obyvateľa.

Viac ako 80 % z 57 800 kilometrov štvorcových nového regiónu sa využíva na poľnohospodárstvo a lesníctvo. Región je lídrom v oblasti poľnohospodárskej výroby, celosvetovo známym pre svoje produkty, napríklad šumivé vína z Champagne. Zároveň sa postupne stáva veľkým dodávateľom obnoviteľnej energie z biomasy a biopalív v dodatku k energii z veterných a vodných elektrární.

Relatívne mladé obyvateľstvo, dobre vnímané vzdelávacie inštitúcie, ako napríklad univerzity v Štrasburgu a Remeši, a rastúce odvetvie výskumu a inovácií ešte viac prispievajú k rozmanitosti, dynamike a potenciálu regiónu Grand Est.

Iniciatívy s podporou z EFRR, ako napríklad projekt molekulárneho výskumu FILODIM v Lotrinsku a vybudovanie Európskeho výcvikového strediska pre aseptické a sterilné prostredie v Alsasku (pozri rámčeky) podporujú prechod regiónu Grand Est k hospodárstvu založenému na inovácii vychádzajúc z jeho súčasnej poprednej pozície v kľúčových oblastiach vedy a techniky.

Ďalšie projekty financované EÚ, ako napríklad rozšírenie podnikateľského inkubátora v meste Saint-Dizier v regióne Champagne-Ardeny, podporujú podnikateľov a rozvoj nových podnikateľských start-upov, čím poskytujú nové ekonomické príležitosti pre miestne podniky a zvyšujú atraktivnosť regiónu pre zahraničné investície.

Interreg: cezhraničná spolupráca

Podiel obchodu regiónu Grand Est s ostatnými krajinami EÚ a Švajčiarskom je vyšší ako podiel ktoréhokoľvek iného francúzskeho pevninského regiónu, čo zodpovedá jeho strategickej polohe. Miestne odvetvia využívajú 159 000 cezhraničných pracovníkov zo susedných krajín. Región Grand Est predsta-

EASE ŠTRASBURG: PLNE IMERZNÁ ODBORNÁ PRÍPRAVA

Európske výcvikové stredisko pre aseptické a sterilné prostredie (EASE) založené pri Štrasburskej univerzite bude po otvorení v roku 2017 poskytovať nové možnosti vzdelávania a odbornej prípravy pre študentov a podporu pre odvetvia zdravotníctva, chemického priemyslu a poľnohospodárstva a potravinárstva v regióne Grand Est.

Stredisko EASE, ktoré získalo podporu z EFRR a francúzskeho národného programu Programme d'Investissements d'Avenir, je navrhnuté ako inštitúcia poskytujúca plne imerznú odbornú prípravu. Prevádza sa ako skutočná fabrika, ktorú vytvorili výrobcovia pre výrobcov. Študenti si v reálnych pracovných podmienkach osvoja osobitné zručnosti, ako napríklad správne výrobné postupy a hĺbkové znalosti procesov, techník a obmedzení týkajúcich sa práce v sterilnom prostredí. Stredisko sa zameriava predovšetkým na podporu odbornej prípravy v zdravotníckych odvetviach v regióne Grand Est, ale ponúka možnosti vzdelávania aj pre chemický priemysel a poľnohospodárstvo a potravinárstvo.

Stredisko rozprestierajúce sa na ploche 4500 metrov štvorcových bude ponúkať dlhodobé aj krátkodobé kurzy rôznym skupinám študentov – úvodnú odbornú prípravu absolvuje každoročne približne 1 000 osôb, 2 500 osôb bude zaradených do predĺžených programov odbornej prípravy a 500 do preškolovacích kurzov. Projekt zahŕňa výstavbu rezidenčnej haly pre študentov navštevujúcich programy pracovnej praxe.

CELKOVÉ NÁKLADY: 16,3 MILIÓNA EUR
PRÍSPEVOK EÚ: 3,3 MILIÓNA EUR

<https://www.unistra.fr/index.php?id=18114>

voval 13,6 % všetkého francúzskeho vývozu v roku 2014, pričom obchodní partneri z EÚ tvorili 75 % celkového obchodu.

Grand Est sa zúčastňuje troch programov cezhraničnej spolupráce podporovaných z EFRR, ktoré pomáhajú orgánom regionálnej a miestnej samosprávy vymieňať si nápady a skúsenosti týkajúce sa verejnej správy v praxi, rozvíjať sociálne a hospodárske výmeny a zlepšovať politické stratégie pre občanov a komunity.

V rámci programu Interreg Rhin Supérieur sa podporuje cezhraničná spolupráca s nemeckými a švajčiarskymi regiónmi, na ktorú je vyčlenený rozpočet vo výške 110 miliónov EUR, kým v programe Grande Région sa Grand Est spája s orgánmi belgického Valónska, Luxemburskom a nemeckým Sárskom a Porýním-Falckom s financovaním vo výške 140 miliónov EUR. Región Grande Est sa zapája aj do partnerstva France-Wallonie-Vlaanderen Interreg s rozpočtom 170 miliónov EUR s cieľom zintenzívniť spoluprácu medzi piatimi francúzskymi a belgickými regiónmi. ■

SAINT-DIZIER: VYTVORENIE PODNIKATEĽSKÉHO INKUBÁTORA

Mesto Saint-Dizier v regióne Champagne-Ardeny otvorilo svoj prvý podnikateľský inkubátor v roku 2013 v budove bývalej školy v oblasti určenej na obnovu mesta. Úspech sa dostavil okamžite a zďaleka presiahol očakávania orgánov miestneho spoločenstva. Obsadenosť dosiahla viac ako 90 % a budova dobre poslúžila mnohým podnikateľom a študentom.

Výsledkom je súčasné rozšírenie Pépinière d'entreprises de Saint-Dizier vďaka podpore z EFRR. Celý objekt sa zmení na areál usporiadaný pre potreby podnikateľského inkubátora, ktorý ponúkne viac miesta pre prácu podnikateľov a start-upov, lepšie spoločné logistické zázemie a lepší prístup k inštitucionálnej a finančnej podpore.

CELKOVÉ NÁKLADY: 593 400 EUR
PRÍSPEVOK EÚ: 219 400 EUR

<http://www.saint-dizier.fr/vie-economique/accompagnement-et-demarches/espace-createurs-d-entreprises.html>

FILODIM: ZDRAVÉ VYHLIADKY

PRE NAJMODERNEJŠIU TECHNOLOGIU

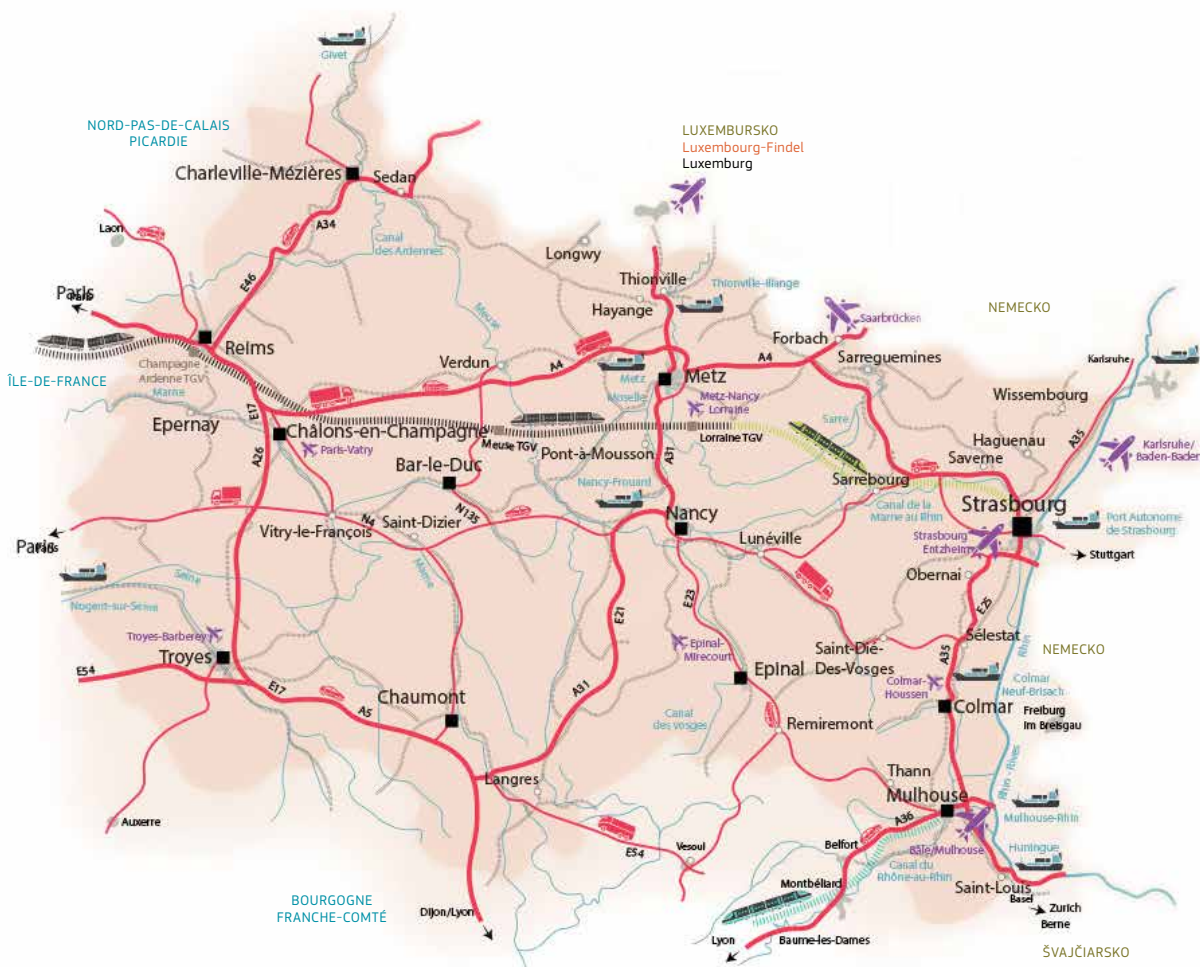
V Centre hospitalier régional et universitaire de Nancy sa odohráva spolupráca akademickej obce a priemyslu na projekte FILODIM financovanom EÚ. Ide o vývoj nových rádioaktívnych značiek na pomoc pri zisťovaní nádorov. Táto iniciatíva je najnovším príkladom špičkovej práce, ktorú vykonáva výskumná skupina Nancyclotep založená v roku 2007 s cieľom skúmať inováčné aplikácie zobrazovacej technológie na báze pozitronovej emisnej tomografie (PET).

Výskum skupiny Nancyclotep už priniesol ohromné výsledky, ktoré sa využívajú v európskom zdravotníctve, kde pomáhajú zlepšovať odhaľovanie a diagnostiku celej škály onkologických, neurologických a kardiovaskulárnych ochorení. V projekte FILODIM výskumníci zaviedli do praxe nové techniky detekcie nádorov, vykonali predklinické skúšania a ďalej rozvinuli technológiu PET. Projekt zároveň prispel k vytvoreniu platformy elektronického vzdelávania určenej na odbornú prípravu špecialistov na PET pôsobiacich v odvetví zdravotníctva v rámci celej Európy.

Projekt FILODIM a ďalšie iniciatívy skupiny Nancyclotep tak zohrávajú dôležitú úlohu pri podpore regionálnej a fakultnej nemocnice v Nancy ako centra excelentnosti v oblasti výskumu súvisiaceho s PET, a to nielen v regióne Grand Est, ale aj v celom Francúzsku, ba dokonca celej Európe.

CELKOVÉ NÁKLADY: 2,3 MILIÓNA EUR
PRÍSPEVOK EÚ: 556 400 EUR

<http://nancyclotep.inist.fr/>

	Regionálna prefektúra		Riečna sieť
	Departementná prefektúra a mestské oblasti s viac ako 100 000 obyvateľmi		Pristav
	Diaľničná sieť		Letisko (s premávkou viac ako 1 000 000 cestujúcich)
	Sieť hlavných ciest		Letisko (s premávkou menej ako 1 000 000 cestujúcich)
	Stanica LGV (vysokorychlostné linky)		LGV vo výstavbe (LGV Est európeenne, fáza 2)
	Železničná sieť		Plánovaná linka LGV (východná vetva LGV/Rhin-Rhône, fáza 2)
	LGV		

Počet obyvateľov

5 552 388 (2012), čo predstavuje 8,4 % celkového obyvateľstva krajiny.

Trh práce

V roku 2012 bolo zamestnaných 67,9 % obyvateľstva v porovnaní s celoštátnym priemerom 68,5 % (EÚ 68,3 %), nezamestnanosť dosahovala 9,4 % (celoštátno 10,2 %, EÚ 10,8 %).

Hospodárstvo

Grand Est má šiesty najvyšší HDP na obyvateľa zo všetkých 18 francúzskych regiónov. Predstavuje 27 000 EUR (2013), čo je tesne pod celoštátnym priemerom 28 400 EUR, ale nad priemerom EÚ-28, ktorý je 26 500 EUR. Hlavnými sektormi sú služby, priemysel, stavebníctvo a poľnohospodárstvo.

Inteligentné špecializácie

Nový región má rastúci sektor výskumu a inovácie, ktorý sa zameriava na päť kľúčových regionálnych priorít: riadenie

prírodných zdrojov, materiálové vedy, zdravotníctvo a farmaceutický priemysel, biopodnikárstvo a budúce továrnske inovácie. Investície do výskumu a vývoja sú síce pod celoštátnym priemerom, ale v roku 2011 výskumníci z regiónu Grand Est podali 440 patentov na Európsky patentový úrad. Ide o štvrtý najvyšší počet spomedzi všetkých francúzskych metropolitných oblastí.

Ďalšie kľúčové sektory

Obchod zohráva významnú úlohu v ekonomike regiónu Grand Est vzhľadom na jeho strategickú polohu hraničiacu s Belgickom, Nemeckom, Luxemburskom a Švajčiarskom. Z hľadiska exportu je na druhom mieste za Île-de-France. V roku 2014 predstavoval 13,6 % všetkého vývozu z Francúzska. Približne 75 % exportu smeruje do iných krajín EÚ, pričom Nemecko tvorí 30 %.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://www.alsacechampagneardennelorraine.eu/>
la-region-alsace-champagne-ardenne-lorraine/

Väčšia dôvera a flexibilita s Bruselom

ŠTRUKTÚROVANIE EKONOMICKÉHO ROZVOJA REGIÓNU GRAND EST

Philippe Richert, prezident nového regiónu Grand Est, opisuje skutočné prínosy súdržnosti, najmä pokiaľ ide o zamedzenie digitálnej priepasti medzi vidieckymi oblasťami a mestskými aglomeráciami. V tomto rozhovore pre časopis *Panorama* vyzýva k väčšej dôvere a flexibilita medzi Európskou komisiou a regiónmi ako riadiacimi orgánmi.

Ako môže politika súdržnosti pomôcť hospodársky rásť regiónu Grand Est a aké sú prioritné oblasti?

V období rokov 2014 – 2020 región Grand Est čerpá 770 miliónov EUR prostredníctvom regionálnych operačných programov v regiónoch Alsasko, Champagne-Ardeny a Lotrinsko financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ. Na cezhraničné programy Interreg Horné Porýnie, Grande Région a Belgicko-Francúzsko (France-Wallonie-Vlaanderen) je okrem toho vyčlenených ďalších 420 miliónov EUR. Spoločne to dáva celkovú sumu viac ako 1 miliardu EUR. Započítaním podielu Európskeho sociálneho fondu (ESF) predstavuje politika súdržnosti veľmi podstatný a štrukturálny zdroj pre územnú organizáciu a hospodársky rozvoj regiónu Grand Est.

Z tejto sumy je 61 % prostriedkov EFRR určených na tri prioritné oblasti: 143,8 milióna EUR na výskum a inovácie, 127,7 milióna EUR na podporu konkurencieschopnosti medzi malými a strednými podnikmi a 77,8 milióna EUR na rozvoj infraštruktúry a digitálnych technológií. Na investície na energetický prechod pôjde 145,8 milióna EUR z financovania z EFRR, kým podpora v celkovej výške takmer 160 miliónov EUR pre celý región Grand Est sa používa prevažne na financovanie vzdelávania a odbornej prípravy mladých ľudí a uchádzačov o zamestnanie.

Pod záštitou regiónu a jeho deviatich departementov sme napríklad vyhlásili výberové konanie na inštaláciu širokopásmového optického pripojenia FTTH v rámci celého Grand Est. Hodnota týchto projektov je viac ako 2 miliardy EUR. Vidiecke oblasti sú v slabšej pozícii a vysokorýchlostné širokopásmové pripojenie je jedným z najlepších spôsobov, ako zamedziť digitálnej priepasti.

Aké sú výhody a nevýhody tohto nového prístupu postaveného na snahe spojiť financovanie a finančné nástroje?

Výhodou financovania politik prostredníctvom využívania nástrojov finančného inžinierstva spolu s dotačnými mechanizmami je to, že môžeme dať k dispozícii väčší počet zdrojov. Na základe Junckeroého plánu, ktorý podporuje Európska investičná banka (EIB), sa európske prostriedky použijú na podporu podnikania a nie na podporu miestnych orgánov prostredníctvom Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI). V súvislosti s projektom inštalácie optickej siete išlo do Alsaska 500 miliónov EUR, pričom sedem ďalších departementov v regióne Grand Est dostane 1,3 miliardy EUR. Vytvorí to pracovné miesta a pomôže vytvoriť infraštruktúru odborného vzdelávania, najmä pre stavebné práce. Je však nevyhnutné dosiahnuť rovnováhu medzi týmito dvoma formami financovania a vyhodnotiť účinnosť týchto finančných nástrojov.

Využívanie európskych fondov je globálnou otázkou, ktorá sa týka zjednodušenia. Ako k tomu môžu prispieť regióny?

Európa má veľmi podrobné požiadavky, ktoré majú zabezpečiť riadne pridelovanie zdrojov. Tieto kontroly sú natoľko zaťažujúce, že ľudia často radšej odmietnu balík financovania, ako by mali vyplňať stovky strán formulárov. Je dôležité opustiť tento pohľad nedôvery a prijať dôverčivejší prístup. V súvislosti s nadchádzajúcim programovým obdobím francúzske regióny taktiež navrhujú upustiť od niektorých regulačných prekážok, napríklad prestať uplatňovať štátnu pomoc na politiku súdržnosti a vytvoriť jednotný európsky fond.

Regióny môžu počas obdobia rokov 2014 – 2020 prispieť k tomuto zjednodušeniu tak, že zmobilizujú určité nástroje, napríklad vytvoria jednotné okno pre vedúcich projektov alebo využijú možnosti zjednodušených nákladov.

Je podľa vás politika súdržnosti efektívna a ako ju možno zlepšiť?

Politika súdržnosti pomáha obmedzovať vplyvy hospodárskej krízy. Tlmí pokles verejných investícií v Európe a presadzuje verejné politiky zamerané na rast s tvorbou pracovných miest prispôbením intervencií skutočným požiadavkám jednotlivých území. Celkovo bolo od roku 2015 naplánovaných pre región Grand Est 977 projektov a takmer 160 miliónov EUR, pričom 766 z týchto projektov bolo financovaných z EFRR vo výške 86 miliónov EUR.

Aby bola táto politika ešte účinnejšia, je nevyhnutné opustiť tento roztrieštený prístup a prejsť k projektom so štruktúrovanejšími efektmi v dlhodobom horizonte. Musíme byť organizovanejší, aby sa zabezpečilo, že verejné prostriedky (Interreg, EFRR) sa používajú na strategickejšie účely. To znamená mať väčšiu flexibilitu v našom vzťahu k Bruselu, lebo veľké štruktúrované projekty nevznikajú v priestore šiestich mesiacov. V prvých pár rokoch každého programového obdobia však existuje riziko automatického zrušenia záväzku v prípade nedostatočného využitia financovania. S ohľadom na naliehavú potrebu produkovať výsledky sa namiesto nich prijímajú projekty, ktoré si nezasluhujú prioritné postavenie.

Aké výsledky chcete dosiahnuť do konca obdobia 2014 – 2020?

Pre každý strategický cieľ sa stanovili méty, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2023. Počas procesu programovania sa vykonávajú tematické hodnotenia. Výsledky sa budú pravidelne merať a vyhodnocovať s dôrazom na 31. december 2018. Toto hodnotenie v polovici obdobia umožní v prípade potreby prispôbiť stratégiu, z ktorých tieto programy vychádzajú.

Aká je pridaná hodnota programu Interreg France, ktorý je unikátnym systémom svojho druhu? Aký je váš názor na klasické programy Interreg?

Potrebujeme väčšiu konzistenciu, ktorá ide nad rámec administratívnych hraníc. Medziregionálna os Vosges v operačnom programe pre Lotrinsko a Vosges zahŕňa

bývalé regióny Lotrinsko, Alsasko a Franche-Comté spolu s cieľmi zameranými na ekonomiku, cestovný ruch, územné plánovanie a zlepšovanie životného prostredia. Využívame rovnaký prístup prostredníctvom klastra Véhicule du Futur v Štrasburgu, ktorý zahŕňa Alsasko a Franche-Comté.

„Klasické“ programy Interreg pomohli financovať niekoľko projektov, napríklad rozvoj cezhraničného územia, posilnenie odbornej prípravy a zamestnanosti, podporu výskumu a inovácie s projektmi na Univerzite širšieho regiónu a v európskom kampuse Eucor. Tento kampus je založený na spolupráci medzi Štrasburskou univerzitou a Univerzitou Haute-Alsace vo Francúzsku, Technologickým inštitútom v Karlsruhe v Nemecku a Freiburgskou a Bazilejskou univerzitou vo Švajčiarsku s cieľom vybudovať rozsiahlu sieť inovácií a výskumu pozdĺž Rýnu.

Aký bol vplyv nedávnej reformy územného členenia Francúzska na operačné programy a ich riadenie, ktoré zostalo v regiónoch vymedzených podľa stavu pred reformou?

Zlúčenie regiónov nemá vplyv na operačné programy schválené Európskou komisiou. Má však priamy dosah na cezhraničné vzťahy. Vytvorenie regiónu Grand Est dotlačilo susedné územia k tomu, aby sa začali organizovať. Nemecké spolkové krajiny, ako napríklad Sársko, Porýnie-Falcko a Bádensko-Württembersko, pripravili plány vzájomnej koordinácie pred vstupom do rokovania s nami. ■

Dňa 26. októbra sa komisárky Corina Crețu a Marianne Thyssen zúčastnili pracovného seminára o viacročnom finančnom rámci a budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2020, ktorý organizovalo Združenie francúzskych regiónov, ktorému predsedal Philippe Richert, predseda nového regiónu Grand Est. Seminára sa zúčastnili aj poslanci Európskeho parlamentu a zástupcovia regiónov.

Rozhovor s komisárkou Thyssen

Ako môže Európa prispieť k vyriešeniu problému nezamestnanosti, a to najmä medzi mladými ľuďmi?

Predseda Juncker uviedol vo svojom prejave o stave Únie vlani v septembri, že zamestnanosť je hlavnou prioritou Komisie.

Okrem Európskeho fondu pre strategické investície a štrukturálnych fondov, z ktorých sa podporujú investície, a teda aj zamestnanosť, je dôležité zdôrazniť dve konkrétne oblasti, ktoré ponúkajú rozmanité možnosti: osobitné programy Európskeho sociálneho fondu na podporu integrácie mladých ľudí na trh práce a iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí. Komisiu tešia doposiaľ dosiahnuté výsledky v súvislosti s touto iniciatívou – pomoc už získalo celkovo 1,4 milióna mladých ľudí. Francúzsko plne využilo túto iniciatívu a k dnešnému dňu

pomoc dostalo 220 000 mladých v oprávnených regiónoch.

Tieto prostriedky okrem podpory odbornej prípravy, najmä na regionálnej úrovni, umožnili posilniť podporu pre mladých ľudí, ktorí hľadajú zamestnanie alebo kvalifikáciu, a to pomocou kvalitných iniciatív, ako je napríklad záruka pre mladých. Stále však existuje priestor na zlepšenie, pokiaľ ide o identifikáciu ľudí, ktoré nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), v prípade ktorých pretrvávajú nedostatok financovaných nových iniciatív.

Komisia preto navrhla pridať 1 miliardu EUR na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktorú prijímajúce členské štáty doplnia ekvivalentnou sumou zo svojho prídeltu z Európskeho sociálneho fondu.

Riadenie štrukturálnych fondov je trvalou otázkou pre potenciálnych príjemcov. Sú plánované ďalšie zjednodušenia?

Zjednodušenie je základným kameňom našej iniciatívy na podporu „rozpočtu podľa výsledkov“ – začala sa v roku 2015 na podporu zamestnanosti a rastu s čo najefektívnejším využívaním európskeho rozpočtu.

Francúzsko už začalo používať možnosti zjednodušených nákladov pri vykonávaní

programov spolufinancovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu.

Navyše prvý delegovaný akt prijatý Komisiou v tejto súvislosti sa týkal francúzskej národnej iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí. Tento akt umožnil podporiť prístup k implementácii iniciatívy záruky pre mladých ľudí založený na výsledkoch. S niektorými francúzskymi regiónmi rokujeme o podobných návrhoch v oblasti odbornej prípravy. V tejto súvislosti by som tiež vyzvala koordinačné orgány, aby zohrávali väčšiu úlohu pri príprave a koordinácii regionálnych návrhov.

Na záver by som chcela zdôrazniť, že v júli 2015 Európska komisia vytvorila skupinu na vysokej úrovni pre zjednodušenie pre príjemcov finančných prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). Táto skupina pozostáva z 12 expertov radí Komisii o tom, ako znížiť administratívnu záťaž príjemcov pomoci z EŠIF. Mimoriadne prínosná bola najmä účasť francúzskych orgánov – Generálnej komisie pre územnú rovnosť, Generálnej delegácie pre zamestnanosť a odbornú prípravu a Regiónov Francúzska, za čo sa im chcem srdečne poďakovať. ■

Rozhovor s komisárkou Crețu

Akú úlohu môžu podľa vás zohrávať novozlúčené francúzske regióny pri vykonávaní politiky súdržnosti?

Francúzska územná reforma, ktorá vstúpila do platnosti 1. januára 2016, zmenila územnú architektúru Francúzska znížením počtu regiónov z 22 na 13. Týmto novým regiónom boli pridelené aj nové povinnosti. Regióny sú teraz výlučne zodpovedné za podporu podnikov, vykonávanie politik v oblasti odbornej prípravy a zamestnanosti a intervencie v oblasti dopravy vrátane regionálnych vlakov a autobusov, cestných komunikácií, letísk a prístavov. Zároveň riadia družstovňové školstvo, komunitné plánovanie a veľkú infraštruktúru. Nové regióny sú v tomto zmysle našimi kľúčovými partnermi pri vykonávaní politiky súdržnosti.

Umožňuje to investície, ktoré sa môžu navzájom posilňovať a zabezpečiť efek-

tívnejší príspevok k európskym cieľom s prispôbením postupu podľa špecifických regionálnych a miestnych podmienok. Tento prístup okrem toho zvyšuje zodpovednosť za opatrenia na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni s výrazným zapojením partnerov v súlade s princípom partnerstva.

Jednou z hlavných ťažností v súvislosti s EFRR zostáva aj naďalej uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci. Myslíte si, že k zjednodušeniu možno pristupovať rovnako ako k iným nástrojom EÚ, napríklad k H2020?

Náš rámec na obdobie rokov 2014 – 2020 už obsahuje celý rad zjednodušujúcich prvkov, ako napríklad spoločný súbor pravidiel pre všetky EŠIF, viac možností zjednodušeného vykazovania nákladov a e-súdržnosť. Preskúmanie VFR v polovici obdobia zahŕňa legislatívne návrhy na jednoduchší prístup, ktorý sa viac zameriava na výsledky. Okrem toho sme vypočuli veľa zúčastnených strán, a to prostredníctvom skupiny na vysokej úrovni pre zjednodušenie pre príjemcov finančných prostriedkov, ako aj prostredníctvom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (platformy REFIT).

Možno sme však dosiahli hranice toho, čo môžeme urobiť v rámci existujúceho systému. Nevylučujem budúci návrh Komisie na VFR po roku 2020, ale možno budeme

potrebovať zásadnejšiu revíziu spôsobu fungovania politiky súdržnosti.

Po prvé, diferenciacia – musíme si uvedomiť, že inštitucionálne a administratívne štruktúry a kapacity v jednotlivých členských štátoch sa líšia. A to sa musí zohľadniť v systéme realizácie.

Po druhé, mali by sme sa posunúť k jednotnému súboru pravidiel pre fondy v rámci spoločnej implementácie. Samozrejme, že sme urobili určitý pokrok pri harmonizácii pravidiel EŠIF, stále však existujú rozdiely z hľadiska jednotlivých fondov, čím sa to komplikuje. Musíme preto vynaložiť maximálne úsilie o posun k jednotnému súboru pravidiel v budúcom finančnom období, ktorý bude zahŕňať všetky investičné fondy v rámci spoločného riadenia.

Po tretie, musíme vyvolať silnejšie synergie s ostatnými nástrojmi EÚ, najmä s investičným plánom, aby sa maximalizovalo využitie rozpočtu EÚ.

Pravidlá štátnej pomoci zostávajú v tejto súvislosti naďalej jednou z hlavných výziev do nasledujúcich rokov. Pravidlá štátnej pomoci by nemali byť zbytočnou prekážkou brániacou ľahkému prístupu k financovaniu z EÚ. Táto problematika si však bude vyžadovať podrobné preskúmanie v kontexte obdobia po roku 2020 a úzku spoluprácu útvarov zodpovedných za tieto témy. ■

Pohľad Pobaltia na budúce trendy a výzvy

Stratégia Európskej únie pre región Baltského mora (EUSBSR) je prvá makroregionálna stratégia, ktorú EÚ vytvorila. Jej cieľom je zintenzívniť spoluprácu a podporovať vyvážený rozvoj v tomto veľkom regióne, v ktorom žije 80 miliónov obyvateľov – 16 % obyvateľstva EÚ – a ktorý tvorí osem krajín (Švédsko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Nemecko, Lotyšsko, Litva a Poľsko).

Dňa 8. až 9. novembra 2016 sa vo švédskom Štokholme konalo 7. strategické fórum pod názvom **Jeden región, jedna budúcnosť – vízia 2030 pre región Baltského mora**. Fórum otvorili komisárka pre regionálnu a mestskú politiku Corina Crețu, švédsky premiér Stefan Löfven a fínsky premiér Juha Sipilä.

Zhruba 1 200 zainteresovaných strán z radov ústrednej vlády a regionálnej samosprávy, občianskej spoločnosti, súkromného sektora, akademickej obce a médií sa zúčastnilo viac ako 40 tematických workshopov a seminárov, kde sa diskutovalo o vízii pre rok 2030 a uvažovalo sa o spôsoboch, ako naplniť budúce trendy a výzvy prostredníctvom makroregionálnej spolupráce.

Komisárka Crețu zdôraznila, že: „*Stratégia EÚ pre región Baltského mora, prvá makroregionálna stratégia vôbec, už sedem rokov umožňuje spoluprácu pri výzvach, ktoré nemožno riešiť na vnútroštátnej úrovni, ako sú napríklad ekologická a bezpečná lodná doprava, prispôbenie sa zmene klímy a lepšie dopravné siete, ak mám uviesť aspoň niektoré, ale treba urobiť*

ešte viac. Ide najmä o obnovený a neustály politický záväzok, efektívne zoskupenie zdrojov a úsilie o komunikovanie s cieľom ukázať pridanú hodnotu stratégie.“

Prezentovala sa prognostická správa (pozri nasledujúce prepojenie) pod názvom **Pohľad do roku 2030: Príprava regiónu Baltského mora na budúcnosť**, ktorá poskytla materiál na diskusiu o tom, ako spolupráca môže pomôcť poskytnúť najlepšie odpovede na budúce výzvy.

K hlavným trendom stanoveným pre tento región patria:

- ▶ meniace sa demografické tlaky a migračné toky,
- ▶ obnova priemyslu a inovácie,
- ▶ prehĺbenie ochrany životného prostredia a príprava na zmenu klímy,
- ▶ meniace sa demokratické rozhodovanie a zvýšenie spolupráce.

Kľúčovou otázkou diskusie bolo, aké otázky treba riešiť na makroregionálnej úrovni a ktoré sa lepšie riešia na nižšom alebo vyššom stupni správy vecí verejných.

K hlavným oblastiam určeným pre intenzívnejšiu makroregionálnu spoluprácu patria:

- ▶ environmentálne a klimatické výzvy, ktoré možno zvládnuť len spoločne,

Fínsky premiér Juha Sipilä vľavo, švédsky premiér Stefan Löfven vpravo a Corina Crețu na návšteve Kreatívneho salónika na Fóre stratégie pre región Baltského mora >

- > spoločná civilná ochrana vyžadujúca si spoluprácu viacerých sektorov v jednotlivých krajinách,
- > modrý rast, ktorý sa týka spoločných zdrojov Baltského mora,
- > vyšší dohľad nad lodnou dopravou vzhľadom na zvýšenie objemu dopravy,
- > ochrana kultúry dlhodobej spolupráce, ktorá je kľúčom k úspechu stratégie EUSBSR.

Výsledky a potenciál

Na vyhradenom zasadnutí bola predstavená a prerokovaná správa **Trendy, výzvy a potenciály v regióne Baltského mora**, ktorá bola cenným podnetom do diskusie o budúcich trendoch a príležitostiach makroregionálnej spolupráce. Zahŕňa výsledky z územného monitorovacieho systému pre oblasť Baltského mora a index potenciálu regiónu Baltského mora. Oba nástroje predstavujú aktuálnu výkonnosť regiónu Baltského mora a poskytli vstupy do diskusie o možnom vývoji v rámci makroregiónu.

Aktualizovaný **územný monitorovací systém pre oblasť Baltského mora** ukázal meniaci sa charakter existujúcich nerovností. Na vnútroštátnej úrovni dochádza k prekvenutiu hospodárskych rozdielov medzi východnou a západnou časťou oblasti Baltského mora. Všetky krajiny zároveň zažívajú zvýšenú polarizáciu na podnárodnej úrovni. Najostrejšie rozdiely dnes možno nájsť v rámci sociálneho rozvoja. Taktiež sa zdá, že finančná kríza postihla vidiecke oblasti tvrdšie ako iné typy regiónov. Výsledkom je rastúca koncentrácia výroby, pracovných miest a ľudí v mestských oblastiach regiónu Baltského mora. V správe sa ďalej poukazuje na hlavné výzvy v oblasti životného prostredia, ako je napríklad kvalita ovzdušia v mestách a stupeň eutrofizácie v Baltskom mori.

Index potenciálu regiónu Baltského mora je rebríček a rozbor výkonnosti všetkých 115 pobaltských regiónov. Tvorcom politik poskytuje hĺbkový pohľad na silné a slabé

stránky regiónov a môže sa použiť na komparatívne učenie sa medzi regiónmi. Index je založený na troch kategóriách: demografický potenciál, potenciál pracovnej sily a ekonomický potenciál. Na vrchole rebríčka vedie región Oslo, za ním nasleduje susedný región Akershus. Na prvých desiatich miestach sú štyri príslušné regióny hlavných miest Švédska, Dánska, Nemecka a Fínska, ako aj tri nórske regióny (Rogaland, Hordaland a Sør-Trøndelag) a región Hamburg v Nemecku.

Ďalšou správou predstavenou v Štokholme bola správa Vrchol Európy – dnes v poriadku, ale s obavami o zajtrajšok, ktorá poskytla prehľad hospodárskych trendov v regióne Baltského mora, ako aj vyhladky na investície, rast a konkurencieschopnosť. Potvrďuje, že krajiny okolo Baltského mora sa stále umiestňujú na vysokých priečkach z hľadiska konkurencieschopnosti a inovačnej schopnosti a že prosperita celého regiónu narastá. Existujú však aj isté ekonomické obavy z pokračujúcej erózie postavenia regiónu na svetových trhoch. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://www.balticsea-region-strategy.eu/>

Posilnenie administratívnej kapacity prostredníctvom sebahodnotenia zamestnancov

Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku zavádza rad nástrojov na zlepšenie riadenia a vykonávania Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu. Bude k nim patriť aj nový nástroj na sebahodnotenie zamestnancov zapojených do riadenia programov financovania. Ide o súčasť úsilia o podporu rozvoja ľudských zdrojov.

Výkon členských štátov a regiónov do značnej miery ovplyvňuje kvalita administratívnej kapacity verejnej správy. Tri kľúčové faktory, ktoré majú vplyv na výkon, sú štruktúra správnych orgánov, ľudské zdroje a dostupnosť vhodných systémov a nástrojov. Existuje ideálny model organizácie spravovania fondov? Nie, žiadny vypracovaný a dostupný štandardný model neexistuje, určite však možno identifikovať skupinu kľúčových spôsobilostí, ktoré môžu zlepšiť výkonnosť organizácie zodpovednej za správu fondov.

Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku preto vypracovalo kompetenčný rámec a súvisiaci nástroj sebahodnotenia s cieľom pomôcť správnym orgánom členských štátov. Cieľom je podporiť ďalšiu profesionalizáciu riadenia fondov, a tým aj silnejšiu administratívnu kapacitu správnych orgánov pri spravovaní fondov.

Tieto nástroje by mali pomôcť členským štátom a regiónom efektívnym spôsobom posilniť svoje správne orgány a zistiť nedostatky pracovníkov z hľadiska požadovaných spôsobilostí a zručností, čím sa zistia potreby odbornej prípravy a nábora nových zamestnancov. Výsledky sebahodnotenia možno použiť aj na vypracovanie modulov odbornej prípravy na vnútroštátnej aj európskej úrovni v oblasti riadenia EFRR a Kohézneho fondu.

Pilotná verzia nástroja sebahodnotenia už bola interne odskúšaná v rámci GR Regio. Touto skúškou sa potvrdila vhodnosť a efektívnosť úloh a čiastkových úloh aj 180 kompetencií identifikovaných v nástroji sebahodnotenia, hoci pred rozsiahlym spustením systému sa navrhuje vykonať niekoľko

technických a prevádzkových zmien. K ďalším zmenám patrí prispôbenie nástroja zo súčasného formátu na báze programu Microsoft Excel na jednoduchšiu a prispôsobivejšiu webovú verziu, čo uľahčí zavádzanie a zabezpečí vyššiu flexibilitu.

Doladenie detailov

Na ďalšie doladenie nástroja sebahodnotenia sa čoskoro vykonajú ďalšie skúšky zahŕňajúce vybrané pilotné správne orgány v siedmich členských štátoch s podporou tímu konzultantov. Predpokladá sa, že spolupráca pilotných správnych orgánov a konzultantov bude prebiehať približne šesť mesiacov v prvej polovici roka 2017.

Konzultanti budú pozorne sledovať, podporovať a analyzovať pilotné zavedenie kompetenčného rámca a nástroja sebahodnotenia v správnych orgánoch členského štátu počas celého procesu posúdenia kompetencií.

Konzultanti budú:

- ▶ prispôbovať nástroj sebahodnotenia podľa potrieb jednotlivých pilotných správnych orgánov,
- ▶ podporovať vedúcich pracovníkov a manažérov správnych orgánov pri zhromažďovaní údajov zo sebahodnotenia zamestnancov vykonaného pomocou nástroja, pomôžu pri agregácii údajov na úrovni správneho orgánu, ako aj pri analýze získaných a agregovaných údajov,
- ▶ určovať opatrenia a poskytovať usmernenia týkajúce sa možností posilnenia alebo efektívneho rozvíjania kompetencií pilotných správnych orgánov, ktoré chýbajú alebo ktoré treba zlepšiť,
- ▶ poskytovať na mieru prispôbené usmernenia týkajúce sa plánov a stratégií rozvoja ľudských zdrojov na základe analýzy agregovaných údajov z jednotlivých správnych orgánov.

Pilotná štúdiá v rámci siedmich orgánov verejnej správy zodpovedných za riadenie programov EFRR a KF pomôže zistiť, aké úpravy nástroja sebahodnotenia sú potrebné a umožniť vykonať zmeny pred širším sprístupnením kompetenčného rámca a nástroja.

Štúdiá zároveň prinesie závery o tom, čo všetko musia správne orgány členských štátov a Európska komisia zväziť s cieľom zabezpečiť úspešné zavedenie kompetenčného rámca v budúcnosti. To zas pomôže pri vypracovaní používateľských usmernení a prinesie odporúčania, ako čo najlepšie propagovať širšie využívanie rámca a nástroja sebahodnotenia, a to najmä v členských štátoch, ktoré potrebujú ďalej rozvíjať svoju administratívnu kapacitu.

Výsledky štúdie umožnia rozsiahlu propagáciu využívania kompetenčného rámca a nástroja sebahodnotenia v správnych orgánoch všetkých členských štátov, ktoré sú zodpovedné za riadenie EFRR a Kohézneho fondu, a to od polovice roka 2017. ■

PILOTNÉ ZAVÁDZANIE NÁSTROJA SEBAHODNOTENIA

Orgány zodpovedné za nasledujúce programy sú navrhnuté na pilotné odskúšanie kompetenčného rámca a nástroja sebahodnotenia:

- › Rakúsko: Operačný program Investície do rastu a zamestnanosti, Rakúsko 2014 – 2020
- › Bulharsko: Operačný program Životné prostredie 2014 – 2020
- › Estónsko: Operačný program Financovanie politiky súdržnosti 2014 – 2020
- › Grécko: Regionálny operačný program Západné Macedónsko
- › Maďarsko: Operačný program Životné prostredie a energetická efektívnosť
- › Poľsko: Regionálny operačný program Dolnośląskie
- › Rumunsko/Bulharsko: Program cezhraničnej spolupráce

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://europa.eu/!Pv34Pm>

Nad rámec HDP: konečný index sociálneho pokroku regiónov EÚ

V októbrovej najnovšej verzii Indexu sociálneho pokroku regiónov EÚ (EU-SPI) boli zverejnené výsledky opatrení vykonávaných v 272 regiónoch členských štátov EÚ.

„Sociálny pokrok“ je definovaný ako schopnosť spoločnosti napĺňať základné ľudské potreby svojich občanov, vytvárať základné stavebné kamene, ktoré umožňujú občanom a spoločnosti zlepšovať a udržať kvalitu života, a vytvárať podmienky, ktoré umožnia jednotlivcom plnohodnotne naplniť svoj potenciál. Index EU-SPI pokrýva tri hlavné dimenzie sociálneho pokroku: základné ľudské potreby; základy vytvárania dobrých podmienok a príležitostí. Každá z nich sa delí na štyri základné komponenty, ktoré sú vyjadrené 50 sociálnymi a environmentálnymi indikátormi. Úmyselné vylúčenie ekonomických ukazovateľov znamená, že index meria sociálny pokrok priamo, nie prostredníctvom ekonomických zástupných hodnôt.

Meranie sociálneho pokroku môže formovať stratégie rozvoja regiónov EÚ. Ciele najnovšieho indexu sú:

- ▶ pomáhať regiónom nájsť partnerov na akejkoľvek úrovni hospodárskeho rozvoja, od ktorých sa môžu učiť, a – ak je to vhodné – uprednostniť problémy, ktoré chcú riešiť pomocou svojich programov politiky súdržnosti,
- ▶ poskytnúť fórum, na základe ktorého Komisia môže posúdiť, či finančné prostriedky EÚ smerujú na správne problémy na správnych miestach,
- ▶ umožniť Generálnemu riaditeľstvu pre regionálnu a mestskú politiku prispievať do diskusie na tému „Nad rámec HDP“.

Body sú už určené

Z výsledkov vyplýva, že sociálny pokrok je najvyšší v škandinávskych a holandských regiónoch a najnižší v rumunských a bulharských regiónoch. Sociálny pokrok je vysoký aj v Rakúsku, Nemecku, Luxembursku, Írsku a Spojenom kráľovstve. Belgicko a Francúzsko sa umiestnili dobre, hoci obe krajiny vykazujú vysokú vnútornú variabilitu. Najvyššia variabilita

v rámci jednej krajiny sa pozorovala v Taliansku, kde centrálné regióny dosiahli lepšie výsledky ako zvyšok krajiny.

Existuje silná súvislosť medzi indexom EU-SPI a hrubým domácim produktom (HDP) na obyvateľa, i keď tento vzťah naznačuje, že na každej úrovni ekonomickej výkonnosti existujú možnosti vyššieho sociálneho pokroku, ale aj nebezpečenstvo nižšieho. V chudobnejších regiónoch každé euro navyše v HDP na obyvateľa jasne prispieva k sociálnemu pokroku, v bohatších regiónoch to platí v menšej miere. Vidieť to najmä v regiónoch hlavných miest: napríklad Bukurešť, Bratislava, Praha, Brusel a Londýn majú pomerne nízku úroveň SPI vzhľadom na ich HDP na obyvateľa. Avšak iné regióny, napríklad škandinávske a väčšina holandských regiónov, prekonávajú svoju ekonomickú úroveň a dosahujú lepšie výsledky, ako by vyplývalo z ich HDP na obyvateľa.

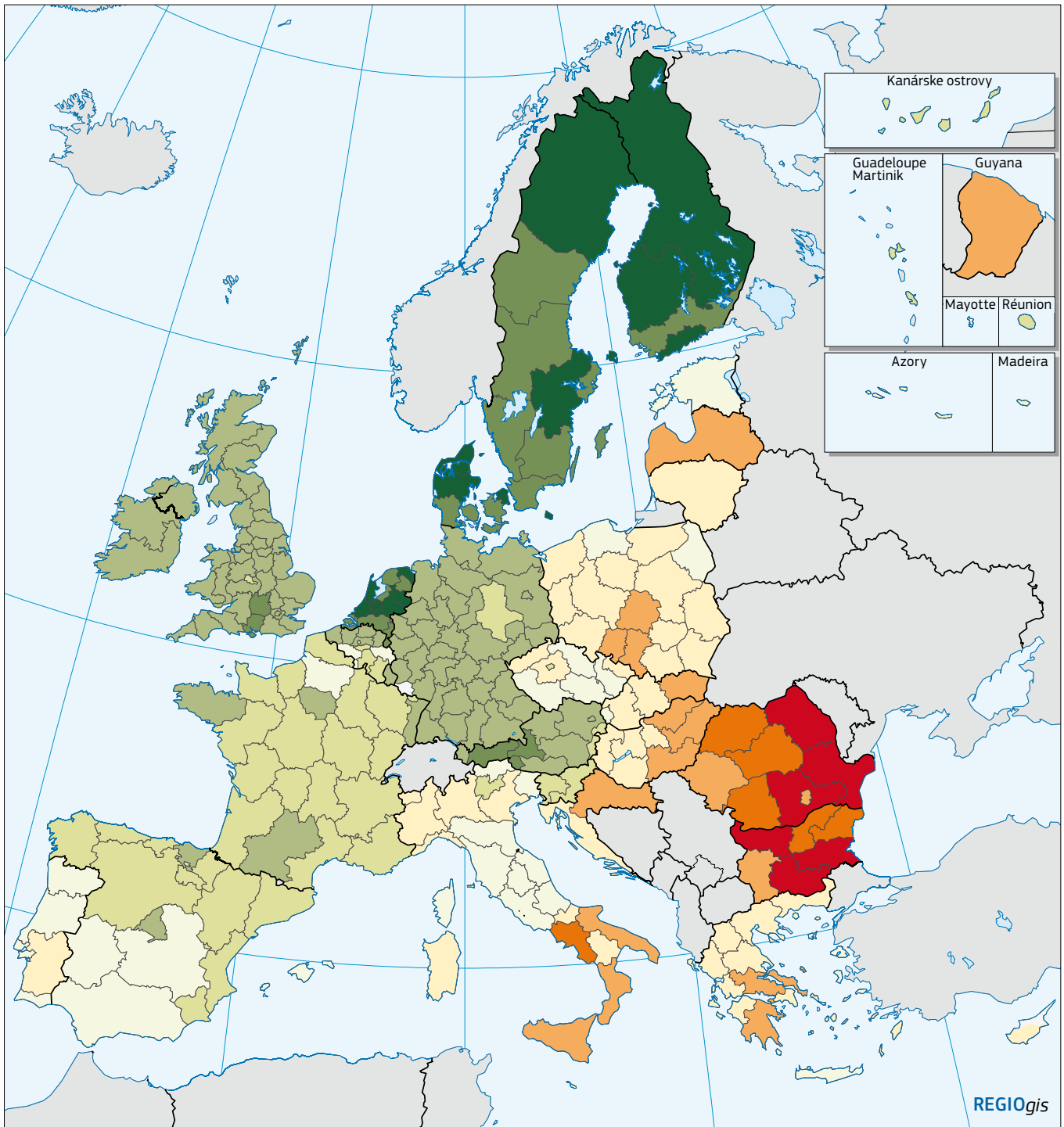
S výnimkou niektorých regiónov v členských štátoch, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004 alebo neskôr, z indexu EU-SPI vyplýva, že základné ľudské potreby sú naplnené takmer vo všetkých regiónoch EÚ. Dimenzia základov pre vytváranie dobrých podmienok vykazuje väčšiu variabilitu, pričom dobré výsledky vo všetkých regiónoch dosiahli len škandinávske členské štáty, Holandsko a Írsko. Z hľadiska príležitostí sa najvyššie rozdiely ukázali u slabých hráčov v mnohých regiónoch na juhu a východe EÚ.

Index sociálneho pokroku regiónov EÚ je výsledkom trojročnej spolupráce medzi GR pre regionálnu a mestskú politiku¹, neziskovou organizáciou Social Progress Imperative a baskickým inštitútom Orkestra zameraným na konkurencieschopnosť. Vychádza z celkového rámca globálneho indexu sociálneho pokroku prispôbeného pre EÚ s použitím ukazovateľov získaných predovšetkým z údajov Eurostatu. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

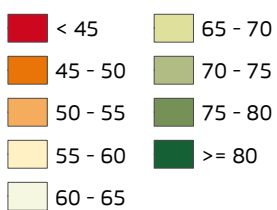
<http://europa.eu/!Dg69Mv>

¹ Index sociálneho pokroku regiónov EÚ nie je vytvorený na účely pridelenia finančných prostriedkov a pre Európsku komisiu nie je nijako záväzný.

Index sociálneho pokroku regiónov EÚ

Index

Zdroj: DG REGIO

© EuroGeographics – Združenie pre administratívne hranice

NASTAVENIE GLOBÁLNEHO MERADLA PRE ČISTÚ NÁMORNÚ DOPRAVU

**CELKOVÝ PRÍSPEVOK:
1 352 900 EUR**

**PRÍSPEVOK EÚ:
1 088 500 EUR**

Koordinátor Andrius Sutnikas z litovského vedeckotechnologického parku Klaipeda hovorí v Panorame o projekte MarTech LNG a o tom, ako pomohol zmeniť južné Pobaltie na celosvetové centrum dodávok skvapalneného zemného plynu (LNG).

O dvetvie námornej dopravy v krajinách hraničiacich s južnou časťou Baltského mora sa muselo rýchlo prispôbiť novým nariadeniam EÚ, ktoré viedli k prechodu k ekologickejšímu palivám v námornej doprave. Osem európskych partnerov v projekte MarTech LNG, s podporou EÚ, sa chopilo príležitosti a využilo odvetvia LNG ako katalyzátor regionálneho rastu a rozvoja s cieľom premeniť južné Pobaltie na vzor ekologickej námornej dopravy.

Panorama: Ako začínal tento projekt?

Andrius Sutnikas: Litva a Poľsko sa rozhodli výrazne investovať do oblasti energetickej bezpečnosti a nezávislosti. Prirodzene, univerzity a firmy v našej sieti chceli vedieť, aký by mohli mať prospech z financovania a možných nových energetických zdrojov. Projekt sme teda začali preto, aby sme vytvorili cezhraničný hodnotový reťazec v regióne južného Pobaltia.

Na aké výzvy alebo príležitosti projekt reagoval?

Miestne firmy a univerzity nemali zručnosti z oblasti LNG potrebné na vytvorenie nových obchodných modelov a technologických riešení. Po preskúmaní možností sme si uvedomili, že jedným z hlavných trhov by mohlo byť odvetvie dopravy, pretože začínali platiť nové nariadenia o životnom prostredí. Environmentálne možnosti sme premenili na podnikateľské príležitosti s ďalšími investíciami od vlastníkov lodí, čo prinieslo pracovné miesta a technologický rozvoj pre námorné odvetvie tohto regiónu. Poľské a litovské lodenice dnes majú vedúce postavenie v oblasti lodí s pohonom na LNG. Južné Pobaltie sa stáva vzorom pre ekologickú námornú dopravu, ktorý by sme mohli vyvážať aj do iných regiónov.

Ako ste nadobudli potrebné technologické vedomosti a zabezpečili ich prenos?

KSTP bol vedúcim projektu a mali sme osem partnerov z piatich krajín. V projekte MarTech LNG sa vyškolovalo 200 odborníkov, ktorých vedecká profilácia súvisela s výskumom LNG v regióne, pričom sme vytvorili platformu budovania kompetencií na portáli obchodnej spolupráce golng.eu – je to kompendium otvorených výskumných štúdií LNG v oblastiach, ako je skvapalňovanie, strojové zariadenia, pevninské a stredne veľké zariadenia LNG, bezpečnosť a životné prostredie, obchodné trendy a dynamika trhu. Usporiadali sme aj 14 technologických seminárov, na ktorých regionálni aktéri získali prístup k špičkovým technológiám.

Prostredníctvom 20 stretnutí typu B2B sa v rámci projektu MarTech LNG spustilo 10 obchodných projektov. Uskutočnili sme aj konzultácie týkajúce sa uskutočniteľnosti veľkých výberových konaní z oblasti technológií LNG: tankovania LNG pre príbrežné plavidlá v Dánsku, kapacity terminálu LNG v Klaipede a novej trajektovej linky spájajúcej Šwinoujście a Klaipedu – dve hlavné centrá LNG v regióne.

Akú rolu zohrávalo financovanie z EÚ?

Financovanie z EÚ uľahčilo technologický vývoj a budovanie obchodných partner-

stiev, ktoré priniesli do projektu približne 46 miliónov EUR. Bez európskej investície by k tomu nedošlo.

Bolo ťažké vytvoriť cezhraničné dodávateľské reťazce?

Budovanie udržateľných hodnotových reťazcov a zabezpečovanie technologických riešení pre nové obchodné modely LNG boli hlavnými problémami, lebo sme museli riešiť otázky rozdielných odvetví a rozdielných kultúr. Naším cieľom však bolo ponúknuť konkurenčnú výhodu rôznym odvetviám v obchodnom partnerstve. Pomohlo nám to dospieť k porozumeniu, že riešime výzvy v globálnom meradle a aby sme boli konkurencieschopní, mali by sme zaujať medzinárodnú perspektívu prepojenia výrobných kapacít na východe a technológií na severe.

Aký prínos má región z tohto projektu?

Hlavný dôraz sme kládli na odvetvia energetiky a námorných technológií v regióne, ale zároveň sme zabezpečili kritickú väčšinu pre rozvoj infraštruktúry LNG v prístavoch a mestách, ako aj výskumné údaje na podporu rozhodovania subjektov verejného a súkromného sektora. Projekt je určite prínosný pre lodiarsky priemysel v južnom Pobaltí, ktorý sa stáva svetovým lídrom vo svojej oblasti. Vybudovali sme partnerstvá, ktoré v regióne udržia obchodný model postavený na LNG. Ak by sa zrealizovali všetky podnikateľské príležitosti otvorené počas projektu, vytvorili by sme minimálne 400 až 500 pracovných miest. Očakávame, že aktivity sa budú v budúcnosti rozvíjať míľovými krokmi.

Ako sa vám podarilo zapojiť veľké nadnárodné spoločnosti?

Počas projektu sme navštívili jedno z hlavných svetových podujatí z oblasti LNG s cieľom propagovať regionálny hodnotový reťazec LNG. Pritiahlo to pozornosť takých spoločností, ako sú GE, Shell, Emerson a Wärtsilä, ktoré mali záujem zabezpečiť kapacitu pre technologický vývoj a inovácie v regióne. Projektová sieť si udržiava úzke vzťahy s týmito partnermi.

Aké ďalšie inovačné podnikateľské príležitosti ste otvorili?

Jeden samostatný prístav alebo mesto nikdy nebudú konkurencieschopné v tomto novovznikajúcom odvetví. Potrebujeme hodnotový reťazec na účely vývoja produktov a služieb s dopytom po celom svete. Projekt MarTech LNG zahŕňa technologickú aj organizačnú inováciu. Projekt priniesol zmenu paradigmy v oblasti tankovania pohonných hmôt s environmentálnym aj ekonomickým dosahom. Zemný plyn je najčistejšie fosílné palivo, aké máme. Okrem toho z prognóz cien plynového oleja pre námornú dopravu vyplýva, že plavidlá s pohonom na LNG môžu mať najnižšie prevádzkové náklady aj napriek vyššej počiatkovej investícii v porovnaní s inými dostupnými technológiami, ako je napríklad čistenie výfukových plynov.

Táto cezhraničná sieť kompetencií dnes združuje 200 odborníkov s najmodernejšími odbornými znalosťami v oblasti inžinierstva LNG, bezpečnosti a obchodných analýz.

Aké poučenie ste získali do budúcnosti?

Projekt MarTech LNG vytvoril cezhraničné dodávateľské reťazce, ktoré maximalizujú regionálny ekonomický potenciál novovznikajúceho priemyslu LNG, pričom maximálne využil obchodné investície vo výške 46 miliónov EUR. Predpokladá sa, že jeho hospodársky vplyv bude v budúcnosti ešte vyšší. Projekt MarTech LNG je široko uznávaný ako rozhodujúca iskra, ktorá zapálila rad investícií v odvetví výstavby lodí a tankovania paliva.

Diskusie na tému LNG v južnom Pobaltí boli v minulosti roztrieštené a zameriavali sa predovšetkým na energetickú nezávislosť, čo platí najmä pre Poľsko a Litvu. Dnes získava na sile inteligentný cezhraničný klaster vzájomne prepojených prístavov, lodeníc, vlastníkov lodí, poskytovateľov technológií a tankovacích zariadení v regióne južného Pobaltia. Projekt umožnil vznik reťazca technologických a podnikateľských inovačných aktivít v inteligentných špecializáciách v námornom odvetví v južnom Pobaltí, ako aj vytváranie technologických synergií medzi činnosťami prístavov, ktoré súvisia aj nesúvisia s LNG, ako je napríklad chladenie amoniaku. MarTech LNG je príkladom toho, ako mäkké opatrenia a cezhraničná spolupráca môžu utvárať hospodársky rast a tvorbu pracovných miest. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE:

Vedeckotechnologický park Klaipeda:

www.kmtp.lt

Hodnotový reťazec LNG: www.golng.eu

PROJEKTY

PRÍRODNÉ ZDROJE NAPÁJAJÚ EKOLOGICKÉ DÁTOVÉ CENTRUM V EPIRE

**CELKOVÉ INVESTÍCIE:
8 347 900 EUR**

**PRÍSPEVOK EÚ:
8 347 900 EUR**

Projekt GreenDC, vyvíjaný na brehoch rieky Louros, má významný vplyv na informovanosť o IKT a ich rozvoj v gréckom regióne Epirus.

Rýchly pokrok v posledných rokoch v oblasti internetu a informačných a komunikačných technológií vedie k čoraz väčšiemu dopytu po veľkých dátových centrách, kde sa nachádzajú veľké výpočtové zdroje poháňajúce našu globálnu digitálnu ekonomiku. Tieto účelové centrá spotrebúvajú obrovské množstvo energie, čo zase prispieva k tvorbe skleníkových plynov a ich škodlivému vplyvu na našu klímu a životné prostredie.

Moderné počítače generujú pri prevádzke veľké množstvo tepla a jeho veľkú časť spotrebujú klimatizačné a chladiace systémy dátových centier. Projekt Ekologického dátového centra (GreenDC), spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) v rámci operačného programu Digitálna konvergencia 2007 – 2013, má znížiť energiu potrebnú pre výpočtové služby využitím opakovane použiteľných alternatívnych a udržateľných zdrojov energie.

Vďaka ekologickému vyhotoveniu projektu sa celková spotreba energie zníži o viac ako 50 % v porovnaní s energiou spotrebovanou v bežných dátových centrách, čo bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie.

Zdrojový materiál

Grécka výskumno-technologická sieť GRNET využíva pri vývoji svojich vlastných dátových centier riešenia šetrné k životnému prostrediu s cieľom uspokojiť rastúci dopyt po výpočtových zdrojoch s menej nákladnou prevádzkou. V tejto súvislosti vyvíja projekt GreenDC, ktorý sa opiera o prírodu, ktorá poskytuje studenú vodu potrebnú do bežných chladičov v klimatizačnom systéme centra.

Na rozdiel od väčšiny gréckych informačno-technologických projektov sa projekt GreenDC nachádza mimo zaľudnených mestských oblastí, a to na brehoch rieky Louros vedľa vodnej elektrárne, ktorú prevádzkuje verejná energetická spoločnosť z obnoviteľných zdrojov. Studená voda z rieky sa čerpá do klimatizačného systému dátového centra, kde ju výmenníky tepla používajú na chladenie vnútorných vodovodných okruhov. Nepoužívajú sa tak energeticky náročné chladiče.

Celé dátové centrum je postavené v šiestich panelových kontajneroch, v ktorých sa nachádza IT vybavenie, napájací zdroj a systémy UPS, stanica stredného napätia, chladiaci systém, záložný generátor a kancelária pre personál. Prevádzka je plne bezobslužná. Všetky procesy monitorovania a správy prebiehajú na diaľku z GRNET vďaka rozsiahlej automatizácii, snímacím systémom a videozobrazovaniu.

Centrum, v ktorom sa v súčasnosti nachádza 200 najmodernejších počítačových serverov, ponúka pokročilé služby, ako napríklad cloud computing, pre bázu používateľov siete GRNET. Zároveň významným spôsobom dláždí cestu k zlepšeniu informovanosti o IKT a vývoju príslušného technologického know-how prostredníctvom stimulácie interakcií s miestnou komunitou a akademickými inštitúciami v celom regióne Epirus. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://www.grnet.gr>

PROJEKTY

DUTCH GARDEN VYCHOVÁVA HERNÉ TALENTY

**CELKOVÉ INVESTÍCIE:
4 000 000 EUR**

**PRÍSPEVOK EÚ:
1 600 000 EUR**

Holandský priemysel videohier posilnilo založenie start-up inkubátora Dutch Game Garden, ktorý poskytuje inovačný priestor na budovanie sietí a služby pre etablovaných lídrov tohto odvetvia, ako aj na výchovu nových talentov.

Holandsko významne investovalo do odvetvia videohier založením inovačného start-up inkubátora Dutch Game Garden (DGG), ktorý má podporovať talenty v tomto priemysle. Od jeho vzniku v roku 2008 vzišla z DGG životaschopná komunita, ktorá priťahuje rad inovačných firiem a odborností.

Ukázalo sa, že tento start-up inkubátor a centrum podujatí venovaných odvetviu videohier je jedinečná a plodná koncepcia nielen v Holandsku, ale aj na medzinárodnej úrovni, hovorí Eline Muijres, manažérka DGG pre komunikáciu. Hovorí, že toto odvetvie trpelo do roku 2008 nedostatkom viditeľnosti a nedokázalo koordinovať nové start-up podniky a poskytovať im podporu. DGG umožnilo Holandsku vytvoriť sieť profesionálov z tohto priemyslu, ako aj prilákať nové talenty.

V rokoch 2008 až 2014 sa v ústredí DGG v Utrechte a v ďalších centrách v Hilversume a Brede usídlilo približne 75 firiem. Vzniklo tým viac ako 200 pracovných miest a vygenerovali sa tržby vo výške 6 miliónov EUR. DGG zároveň poskytuje podporu pre viac ako 500 spoločností, ktorým ponúka poradenstvo, konzultácie a párovacie služby.

Usporadúva celý rad akcií, napríklad slávne kontaktné obedy pre potenciálnych klientov, študentov, učiteľov a investorov. Na každoročnom podujatí Indigo majú špičkoví, vysokoprofiloví tvorcovia hier z Holandska možnosť ukázať svoju prácu. Medzi ďalšie aktivity patria napríklad majstrovské kurzy pre nádejné talenty, skúšky hier a semináre. Podujatí DGG sa doposiaľ zúčastnilo viac ako 22 000 ľudí.

„Z Dutch Game Garden sa rýchlo stala koncepcia slávna v rámci Holandska aj mimo neho. Ide o priestor plný herných a technologických firiem, motivovaný programom podpory start-upov,

s mnohými podujatiami umožňujúcimi budovanie sietí, stovkami publikácií a novými lokalitami vznikajúcimi po celej krajine. Táto kombinácia vzájomne sa posilňujúcich aktivít nás robí jedinečnými v Holandsku aj v zahraničí,“ hovorí Jan-Pieter van Severter, generálny riaditeľ DGG.

Seriózne hranie

DGG je sídlom rôznorodých herných spoločností s medzinárodnou pôsobnosťou, kde prebieha vývoj aplikácií, ktoré môžu byť zamerané buď na zábavu alebo aplikované hry.

DGG je v podstate popredným zástancom „serióznych hier“. Ide o kategóriu, v ktorej sa herné techniky využívajú na prípravu alebo vzdelávanie používateľov v konkrétnych témach, napríklad v oblasti starostlivosti o seniorov a bezpečnosti pacientov. Práve aktivity centra v tejto sfére urobili mimoriadny dojem na európsku komisárku pre regionálnu politiku Corinu Crețu pri návšteve DGG v roku 2015.

DGG sa taktiež diverzifikuje a pôsobí ako mentor pre spoločnosti v oblasti vývoja aplikácií, internetových kampaní a interaktívneho dizajnu, pričom zároveň podporuje vývoj hier. Využíva projektové financovanie, aby mohlo poskytovať väčšiu podporu a širšie spektrum služieb inkubátora pre čoraz viac firiem a aby sa mohlo presťahovať do modernejších priestorov. Zároveň sa snaží podporiť prítomnosť holandského sektora na medzinárodných veľtrhoch a zviditeľniť toto odvetvie prostredníctvom spolupráce na viac ako 1250 článkoch pre digitálne, tlačové a audiovizuálne médiá.

Celkové investície na projekt Dutch Game Garden predstavujú sumu 4 000 000 EUR, pričom Európsky fond regionálneho rozvoja EÚ (EFRR) prispieva sumou 1 600 000 EUR v rámci operačného programu Zamestnanosť a konkurencieschopnosť v západnom Holandsku na programové obdobie rokov 2007 – 2013. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

www.dutchgamegarden.nl

Spoločná vízia politiky súdržnosti po roku 2020

Enrico Rossi, predseda regiónu Toskánsko a podpredseda CPMR, hovorí s *Panoramou* o význame tohto podujatia a o vízii CPMR týkajúcej sa politiky súdržnosti po roku 2020.

Ako vy osobne hodnotíte tohtoročný Európsky týždeň regiónov a miest (EWRC)?

Tohtoročné podujatie EWRC dalo regiónom z celej Európy príležitosť predviesť svoje schopnosti generovať rast a pracovné miesta, vykonávať politiku súdržnosti Európskej únie a preukázať význam miestnej a regionálnej úrovne pre dobrú európsku správu vecí verejných.

Pre konferenciu CPMR a 160 okrajových prímorských regiónov, ktoré zastupuje v rámci Európy, bol EWRC príležitosťou usporiadať takúto významnú udalosť a ponúknuť regionálny pohľad na budúcnosť politiky súdržnosti. Konferencia na základe konkrétnych príkladov našich členských regiónov ukázala rolu politiky súdržnosti pri plnení priorit EÚ, zlepšovaní investičných podmienok a dosahovaní územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti.

Ukázali sme, že európske štrukturálne a investičné fondy prispievajú k európskym prioritám, ako je napríklad migrácia, klimatické zmeny a rast MSP. Taktiež

sme predviedli, ako politika súdržnosti pomáha vytvárať správne podmienky pre udržateľnú a dlhodobú investíciu.

Aké sú názory CPMR na doterajší priebeh finančného obdobia 2014 – 2020?

Investície sú jednou z priorit EÚ, ak nie hlavnou. Sú jednoznačnou prioritou Junckerovej komisie na obdobie rokov 2014 – 2020 a CPMR plne podporuje túto víziu. Práve preto chceme, aby sa politika súdržnosti uznávala za hlavnú investičnú politiku EÚ.

CPMR preto vyzýva predsedu Junckera a Európsku komisiu, aby uznali skutočný potenciál a silu európskych regiónov. Pozeráme sa do budúcnosti a na stratégiu EÚ po roku 2020, kedy sa otvorí ďalší súbor politik a programov financovania.

Vítame snahy smerujúce k zjednodušeniu realizácie programov v rámci spoločného riadenia, dodatočné finančné prostriedky na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, rozšírenie

Konferencia okrajových prímorských regiónov (CPMR) a DG REGIO Európskej komisie zorganizovali v októbri v Bruseli významnú konferenciu, na ktorej diskutovali o kľúčovej úlohe politiky súdržnosti pre budúcnosť Európskej únie. Cieľom tohto podujatia pod názvom Úloha politiky súdržnosti pri plnení priorit EÚ bolo legitimizovať rolu politiky súdržnosti pri plnení priorit EÚ a ukázať, že ide o viac než len o mešec peňazí.

^ Eleni Marianou, generálna tajomníčka CPMR

^ Normunds Popens, zástupca generálneho riaditeľa pre implementáciu, GR pre regionálnu a mestskú politiku, Európska komisia

iniciatívy MSP a vytvorenie investičnej priority na integráciu migrantov. To všetko sú veľmi pozitívne návrhy Európskej komisie oznámené v rámci revízie rozpočtu EÚ v polovici obdobia.

Aká je vízia CPMR pre obdobie po roku 2020?

Projekt EÚ sa nachádza v kritickom bode a teraz máme príležitosť modernizovať politiku súdržnosti, preto leží v centre záujmu reformovanej EÚ. Naša vízia budúcnosti politiky súdržnosti je jasná: politika súdržnosti je viac než len financovanie, je to politika zakotvená v Zmluve o EÚ, ktorá zabezpečuje plnenie priorít EÚ na jednotlivých územiach Európy.

Našou povinnosťou ako regiónov je ukázať, že táto politika prináša mnoho ďalších výhod. Boli sme veľmi radi, že na

konferencii o rozpočte EÚ zameranom na výsledky komisárka Crețu zastávala rovnakú víziu.

Ako CPMR prispeje k príprave na obdobie po roku 2020?

Máme niekoľko návrhov, čo treba zmeniť, aby sa modernizovala politika súdržnosti. Periférne a prímorské oblasti, ktoré zastupujeme, prijali stanovisko, v ktorom zdôrazňujú, že politika súdržnosti je životne dôležitá pre hospodársky rast na všetkých európskych územiach a musí sa posilniť, aby spĺňala meniace sa priority EÚ. Táto politika sa musí zmodernizovať a profilovať tak, aby bola v centre záujmu reformovanej Európskej únie.

Politika súdržnosti nie je len mešec peňazí, ale preklenuje rozdiely medzi regiónmi a vytvára rast a pracovné

miesta, takže je ešte dôležitejšia ako kedykoľvek predtým. Naliehavo žiadame Európsku komisiu, aby vypracovala dlhodobú európsku investičnú stratégiu, v ktorej spojí spoločné silné stránky politiky súdržnosti a Európskeho fondu pre strategické investície.

Zároveň vyzývame Komisiu k zásadným zmenám, ktoré zjednodušia politiku pre príjemcov a riadiace orgány, a požadujeme spoločný súbor pravidiel pre všetkých päť európskych štrukturálnych a investičných fondov. ■

..... ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://www.crpm.org/>

NOVINKY [V KRÁTKOSTI]

USMERNENIA TÝKAJÚCE SA OSVEDČENÝCH POSTUPOV V OBLASTI IKT

Na trhu sa objavila nová brožúra, ktorej cieľom je pomôcť riadiacim orgánom a verejnej správe efektívne navrhovať a realizovať investície do IKT. V príručke sú zozbierané úspešné projekty z celej EÚ v takých oblastiach, ako sú elektronická verejná správa, elektronické zdravotníctvo a elektronické vzdelávanie, ale aj širokopásmové infraštruktúry a sieťové aplikácie. Cieľom je inšpirovať riadiace orgány a verejnú správu, aby posilňovali prístup k IKT, ich využívanie a kvalitu, ako sa stanovuje v dvoch ex ante kondicionalitách pre IKT stanovených pre tematický cieľ 2.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://europa.eu/!Yb39tW>

NOVÉ ZÁRUČNÉ DOHODY V RÁMCI INICIATÍVY MSP V BULHARSKU

Európsky investičný fond (EIF) a finanční sprostredkovatelia z Bulharska podpísali nové dohody v rámci jeho programu iniciatívy pre MSP. Šesť mesiacov od spustenia programu sa podarilo podpísať päť dohôd s bankami United Bulgarian Bank, Raiffeisenbank Bulgaria, UniCredit Bulbank, ProCredit Bank a CIBANK. Predpokladá sa, že sa tým uvoľní 385 miliónov EUR na financovanie tamojších MSP. „Bulharsko je vo vedúcej skupine členských štátov, ktoré využívajú tento inovačný program politiky súdržnosti. Tieto dohody konkrétne ukazujú, že iniciatíva MSP prináša svoje plody,“ uviedla komisárka pre regionálnu politiku Corina Crețu.

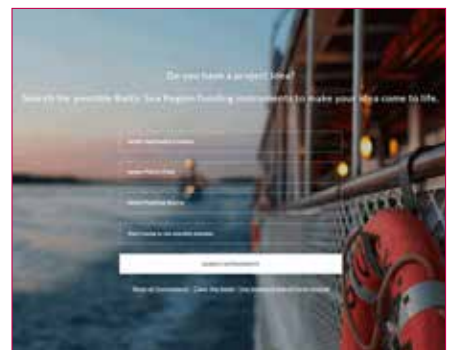
Iniciatíva MSP je finančný nástroj, ktorý vytvorila Komisia spoločne so skupinou Európskej investičnej banky (EIB). Ide o súčasť širšej iniciatívy, ktorá má podnikníť členské štáty, aby zdvojnásobili sumu finančných prostriedkov politiky súdržnosti investovaných prostredníctvom finančných nástrojov v súlade s cieľmi investičného plánu pre Európu. „Dúfam, že tieto nové dohody presvedčia ostatné členské štáty, aby sa pripojili k iniciatíve,“ dodala komisárka Crețu.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/sme_initiative/sme_bulgaria/index.htm

UVEDENIE BALTSKÉHO PORTÁLU FINANCOVANIA

INTERACT a Švédsky inštitút vyvinuli nový nástroj na vyhľadávanie financovania projektov v oblasti Baltského mora. Baltický portál financovania je súpis viac ako 300 finančných nástrojov umožňujúcich spoluprácu v regióne Baltského mora.

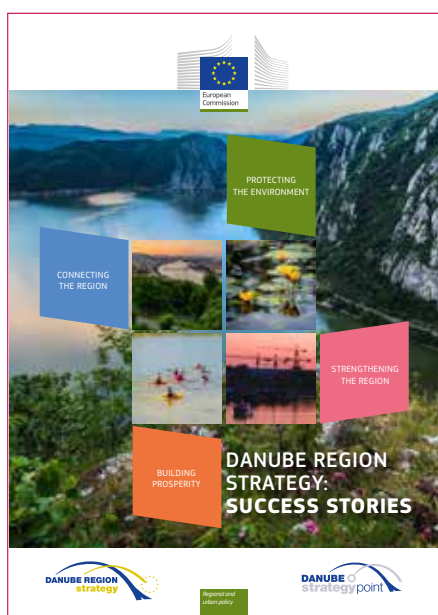
Baltský súpis financovania obsahuje viac ako 300 finančných nástrojov. Zahŕňa verejné aj súkromné zdroje financovania zo všetkých pobaltských krajín (Nemecko, Poľsko, Dánsko, Švédsko, Fínsko, Estónsko, Litva a Lotyšsko) vrátane krajín mimo EÚ, ako sú Nórsko a Rusko. Okrem toho zahŕňa aj celoúijné programy financovania.

Pridaná hodnota tohto portálu spočíva v tom, že mnohé finančné nástroje sú prvýkrát prezentované v angličtine. Podrobnejšie informácie sú k dispozícii v pôvodnom jazyku a na pôvodných webových lokalitách jednotlivých nástrojov.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://funding.balticsea-region.eu/>

PODUNAJSKÁ OBLASŤ SA ZAMERIAVA NA INOVÁCIU

V dňoch 3. až 5. novembra 2016 sa v Bratislave konalo 5. výročné fórum stratégie EÚ pre podunajskú oblasť (EUSDR) pod názvom Inovačné toky – voda, vedomosti a inovácie v dunajskom regióne. Na otváracom zasadnutí, dvoch plenárnych zasadnutiach a šiestich seminároch diskutovalo o budúcich výzvach a príležitostiach viac ako 800 zainteresovaných strán z celého regiónu. Témou diskusií bolo aj využitie možnosti kombinácie rôznych fondov (vrátane súkromných prostriedkov) na financovanie projektov, kľúčová rola výskumu a inovácií, a to najmä inteligentnej špecializácie, dôraz na mladých výskumných pracovníkov (napríklad daňové stimuly v boji proti úniku mozgov) a snahy o vytvorenie spoločnej stratégie prispôsobenia sa zmene klímy pre celé povodie rieky.

Pri príležitosti piateho výročia stratégie sa pripravila nová brožúra, ktorá má verejnosti priblížiť čoraz evidentnejšie významné úspechy stratégie.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://europa.eu/!JM99Nm>

DÔRAZ NA ŠTYRI MAKROREGIONÁLNE STRATÉGIE

Program INTERACT vydal svoju prvú publikáciu venovanú všetkým štyrom makroregionálnym stratégiám EÚ. V publikácii Makroregionálne stratégie v meniacich sa časoch – EUSBSR, EUSDR, EUSALP a EUSAIR miera spolu do budúcnosti sa uvádza prehľad o otázkach týkajúcich sa týchto štyroch stratégií. Má oboznámiť zainteresované strany so stratégiami v ďalších makroregiónoch. Cieľom je uľahčiť spoluprácu a partnerské činnosti medzi stratégiami v budúcnosti.

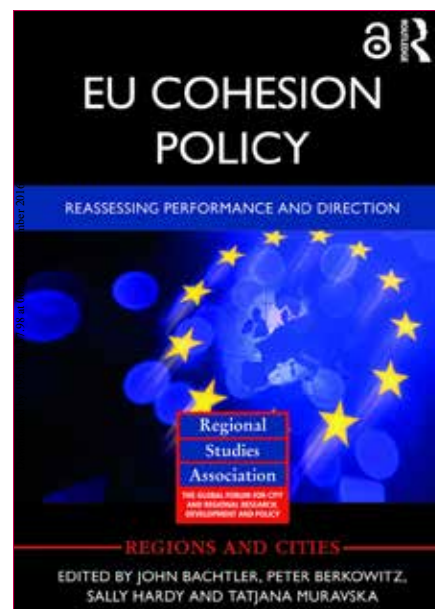

Publikácia obsahuje názory odborníkov a zaujímavý kvíz, v ktorom si čitatelia otestujú svoje vedomosti o makroregionálnych stratégiách.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://europa.eu/!WD86hd>

POLITIKA SÚDRŽNOSTI EÚ – PREHODNOTENIE VÝSLEDKOV A SMEROVANIA

V tejto knihe akademici, členovia európskych inštitúcií a tvorcovia politik na regionálnej a vnútroštátnej úrovni hodnotia výsledky a smerovanie politiky súdržnosti EÚ v kontexte najvýznamnejších reforiem tejto politiky za dvadsať rokov. V reakcii na predchádzajúcu kritiku týkajúcu sa efektívnosti politiky sa zmenami zavedenými v roku 2013 zosúladi európske štrukturálne a investičné fondy so stratégiou Európa 2020 a zaviedli sa opatrenia s cieľom zlepšiť strategickú súdržnosť, výkonnosť a integrovaný rozvoj. Kniha bola publikovaná v programe Open Access, takže si ju možno prevziať bezplatne.

ĎALŠIE INFORMÁCIE

<http://www.tandfebooks.com/action/showBook?doi=10.4324/9781315401867>

NOVINKY [V KRÁTKOSTI]

EÚ INVESTUJE DO POLSKEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Európska komisia schválila tri „veľké projekty“ v celkovej výške 350 miliónov EUR, ktoré budú poskytnuté z EFRR a Kohézneho fondu. Ich cieľom je zlepšiť regionálnu a medzinárodnú prepojenosť a zefektívniť premávku na Baltsko-jadranskom koridore transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) alebo v jeho blízkosti.

Na prvý projekt pôjde 93,5 miliónov EUR z Kohézneho fondu a týka sa výstavby obchvatu pri meste Radom v Mazowieckom regióne na rýchlостnej ceste S7. Projekt má znížiť hustotu dopravy okolo mesta a zároveň zaistiť rýchle napojenie na medzinárodnú cestnú sieť. Druhým projektom, na ktorý je vyčlenených 154 miliónov EUR

z Kohézneho fondu, je financovanie sanačných prác na rýchlостnej ceste S8 v regiónoch Mazowieckie a Podlaskie s cieľom uľahčiť prístup k medziregionálnym prepojeniam na cestnú sieť TEN-T. A napokon posledný projekt v hodnote 103,5 milióna EUR, financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, zahŕňa naprojektovanie a výstavbu dvoch obchvatov v Kujawsko-Pomorskom regióne pri mestách Inowrocław a Brodnica. Tieto obchvaty znížia hustotu premávky v centre miest. ■

ĎALŠIE INFORMÁCIE

ESIF: <http://europa.eu/lvP47kw>

OPRAVA

V čísle *Panorama 58* na strane 41 nám vkĺzla chybička do posledného odseku článku od Marjorie Jouenovej pod názvom *Zaistenie budúcej politickej súdržnosti po roku 2020*. Text mal znieť takto: „*Je potrebné popri stanovení konkrétneho cieľa podporovať územnú spoluprácu ako spôsob realizácie regionálnych investičných programov medzi mestskými a vidieckymi územiami, pobrežnými a horskými oblasťami a miestnymi orgánmi*“, a nie „*Je potrebné popri stanovení konkrétneho cieľa podporovať územnú hospodársku súťaž*...“.

Táto chyba nás skutočne mrzí a ospravedľujeme sa za prípadné nedorozumenie.

PROGRAM

30. – 31. MARCA 2017

Brusel (BE)

Fórum najvzdialenejších regiónov

26. – 27. JÚNA 2017

Brusel (BE)

Kohézne fórum

JÚN 2017

Miesto konania bude spresnené

Konferencia RIS3

9. – 12. OKTÓBRA 2017

Brusel (BE)

Európsky týždeň regiónov a miest

10. OKTÓBRA 2017

Brusel (BE)

Slávnostné odovzdávanie cien RegioStars

PRÁVNE UPOZORNENIE

Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesú zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii ani za chyby, ktoré sa môžu objaviť napriek dôslednej príprave a kontrole.

Obsah tejto publikácie nemusí nevyhnutne odrážať stanovisko alebo názory Európskej komisie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2016

ISSN 1725-826X

© Európska únia, 2016

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

(*) Práva na príslušné obrázky sa udeľujú len na použitie v časopise *Panorama* (vydanie 59) a na žiadne iné použitie. Obrázok sa smie reprodukovat' v rámci obsahu časopisu *Panorama 59* a jeho jazykových verzii a nesmie sa reprodukovat' na iné účely.

Na použitie/reprodukciiu materiálu tretích strán chráneného autorskými právami, ktorý je tak označený, je potrebné získať povolenie od vlastníka (vlastníkov) autorských práv.

Printed in Belgium

Tento časopis sa tlačí v angličtine, francúzštine, nemčine, bulharčine, gréčtine, španielčine, taliančine, poľštine a rumunčine na recyklovanom papieri. Je dostupný online v 22 jazykoch na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/panorama-magazine/

Obsah tohto vydania bol uzavretý v decembri 2016.

FOTOGRAFIE (STRANY):

Obal: © iStock, xeni4ka

Strana 4: © Jan Olbrycht URBAN Intergroup

Strana 5: © Joan Clos UN-Habitat

Strana 7: © Európska Komisia

Strana 10: © iStock, xeni4ka

Strana 11: © Thinkstock

Strana 14, 15: © Európska komisia

Strana 18, 19, 20, 21: © Európska Komisia

Strana 22: © ADR severovýchodné Rumunsko/

Aliancia severoholandských provincií

Strana 23: © Riadiaci orgán EFRR, Toskánsko

Strana 26, 27: © Európska Komisia

Strana 28: © Európska Komisia

Strana 29: © IDA VIB architecture

Strana 30: © Ville de Saint-Dizier, © Nancyclotep

Strana 31, 32, 34, 35: © Európska Komisia

Strana 39: © iStock, gradyreese

Strana 42: © iStock, MsLightBox, MarTech LNG

Strana 44: © GRNET

Strana 45: © dutchgamegarden

Strana 46: © CPMR

Strana 47: © Európska Komisia

ZOSTAŇME V KONTAKTE

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
 #CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
 @CorinaCretuEU

Ďalšie informácie o týchto podujatiach môžete nájsť na webovej lokalite Inforegio v časti Podujatia:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sk/newsroom/events/

Úrad pre publikácie

Európska komisia
 Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku
 Komunikácia – Ana-Paula Laissy
 Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brusel
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu